İoanen

śampi Mŭq Xavar

Běšin əyit

Me girkə śampiyo ap'ost'ol İoane. İçal me girke boş śampi hadisoğoy şahide. Şot'in ham əbraniğoy ədətxo q'a şot'oğoy fikirxo, hamal İsraili coğrafiina şaat'e avay. Metər sa fikire bu ki, İoanen me girkə beş erin 50-70 ci usenxoy aranene śampe.

İoanen iz girke məksədə qay təst'iğebsa: «Ama memiya bakalorox şot'aynak'e śameśe ki, vən İsusi Xrist'os, Buxačuğoy Ğar baksuna vębaki Şot'ay s'iyen yəşəyinş haq'es bakanan» (20:31).

«İoanen śampi Mŭq Xavar» girken İsusa Buxačuğoy həmişəluğ Əyit k'inək'e ak'est'a: «Əyit Amdar baki beş aranene yəşəyinşi. Şo ük' bok'ospsunen q'a seriluğen buyey». (1:14). İsusa Buxačuğoy həmişəluğ Əyit k'inək' ak'est'ala samci bəndurxoxun oşa «Mŭq Xavarast'a» İsusi cürbəcür möcüzoğoy ak'est'uni baradane exlətesa. Me möcüzoğon İsusi əyit tadeśi Çark'est'al saal Buxačuğoy Ğar baksunane ak'est'a. Morox ak'est'i möcüzoğo q'andırişala əyitmoğone təst'iğbaksa. Girke me hissinen bəzi amdarxoy İsusa hetər vębaksuna q'a İz bač'anexun taysuna, t'ĭyămit'oğoy isə Şot'ay əleyinə baki nu vębaksunane ak'est'a. 13-17-ci bulurxost'a isə İsusi biq'eśi biyəsin İz şagirdxoxun sagala baksuna q'a içoğoy hərtərəflu exləti baradane śamesa. İsusen xaça t'ăq't'esunaxun běš şagirdxo ük'e tast'a. Axırınci bulurxon isə İsusi biq'esuna, divanbaksuna, bĕyinbaksuna, bĕyinbakit'uxun oşal İz şagirdxo ak'esunane ak'est'a.

İoanen me girke boş Xrist'osi tərəfəxun amdarxo tadeğala həmişəluğ yəşəyinşi haq'suni yaq'ane ak'est'a. Me həmişəluğ yəşəyinş İsusi yaq'a, düzluğa, Şot'ay yəşəyinşə vębakala amdarxone tadesa. İoani Mŭq Xavari t'ĭyămi girkurxoxun c'ək'esun şone ki, İsusen İçu "xe", "šum", "çoban", "eğelxo", "c'ap' saal iz zoğurux" əyitmoğon İzi "Həmişə Bakalo" baksunane ak'est'a.

Girke boş bakalorox:

1:1-18 P'rolog: İsus - Buxačuğoy Əyite
1:19-51 İsusi q'ulluği burqesun: K'unuk'bal İoani şahidluğ saal İsusi samci şagirdxo
2:1-11:57 İsusen amdarxoynak' bi q'ulluğ
12:1-19:42 İsusi axırınci ğimxo
20:1-29 İsusi běyinbaksun saal amdarxoynak' ak'esun
20:30-31 İoani girke məksəd
21:1-25 Ep'ilog: Q'ončuğoy Galileyina p'ămci kərəm ak'esun

1

Buxačuğoy Əyit Amdare baksa

[1] Burqesunast'a Əyit buney. Əyit Buxačuğoxun sagalaney, Əyit Buxačuxey. [2] Şo burqesunast'a Buxačuğoxun sagalaney. [3] Hər şeya Şot'ine yaratmişi, yaranmişaki şeyurxoxun sal soğo Şosuz tene yaranmişaki. [4] Şo yəşəyinşi orayiney, me yəşəyinşal amdarxoy işiğey. [5] İşiğen bayinq'luğa s'alest'a, bayinq'luğen şot'o bəc'ürpes tene baki.

[6] Buxačuğoy tərəfəxun yaq'abaki sa amdare hari, şot'ay s'i İoaney. [a] [7] Şo şahidluğbseynak'e harey ki, işiği barada şahidluğbane, bütüm amdarxonal me şahidluğa ibaki vě bakat'un. [8] Şo iç işiğ teney, ama işiği barada şahidluğbseynak'e harey.

[9] T'e işiğ seri işiğey, şo dünyəne harit'oğoy hər sunt'u işiğlune bsay. [10] Şo dünyəneney, dünyənə Şot'ine yaratmişi, ama dünyənen Şot'o tene çalxi. [11] Şo İzt'oğoy t'ŏğŏle hari, ama İzt'oğon İçu tet'un q'abulbi. [12] Ama Şot'in İçu q'abulbi İz s'iya věbakit'oğo bitova Buxačuğoy əylux baksuni ext'iyəre tadi. [13] Şorox nə sa amdari əsiləxun, nə bədəni nəəl insani çuresunen tet'un baki, ama Buxačuğoxunt'un baki.

[14] Əyit Amdar baki beş aranene yəşəyinşi. Yan Şot'ay kalaluğa q'a zora ayank'i. Şot'in mot'oğo İz Bavaxun Şot'ay tək sa Ğar baksunene haq'i. İzi eysunen Şot'in yax ük' bok'ospsuni q'a het'ay seri baksunane ak'est'i.

[15] İoanen Şot'ay barada şahidluğbi ost'aar pine: «"Zaxun oşa Eğalo zaxun üst'üne, şot'aynak' ki, zaxun běš buney" pi, İz barada bez exlətp'i Amdar mone». [16] Yan bitot'in Şot'ay bakalt'uxun hayanq'i, Şot'in İz ük'

[a] **1:6** Mat'. 3:1-2; Mrk'. 1:4; Luk'. 3:1-2

bok'ospsunen yax bol xeyir-bərəkəte tadi. 17 Buxačuğon İz k'anuna Moiseyaxune avabakest'i, ük' bok'ospsuna q'a seri bakala yaq'a ak'est'una isə İsus *Xrist'osane tapşurbi. 18 Buxačuğo şuk'k'alen sal sa vədə tene ak'e, ama Bavay t'öğöl bakala tək sa Ğaren Buxačuğo yax çalxesedi.

İoan Xrist'os tene

(Mat'. 3:1-12; Mrk'. 1:1-8; Luk'. 3:1-18)

19 İudeyxoy kalat'oğon İoanaxun "hun şunu?" pi xavar haq'seynak' Yerusalimaxun běyinšxo q'a leviğo şot'ay t'öğölt'un yaq'abi. T'e vədə İoanen şahidluğbi 20 düzə pi c'ap'tenebi, şot'in qay pine: «Zu Xrist'os tezu». 21 Şot'oğon İoanaxun xavart'un haq'i: «P'oy hun şunu? İlyanu?» İoanen "təə, şo tezu" pine. T'e vədə şot'oğon xavart'un haq'i: «Bərkə yan yaq'běğala *xavareçalnu?» İoanen "təə" coğabe tadi. [b] 22 Şot'oxun saal xavart'un haq'i: «P'oy hun şunu? Yax yaq'abit'oğo k'ə coğab taden? Vi barada k'ən pes bakon?» 23 İoanen İsaya *xavareçali pi əyitmoğone coğab tadi:

> «"*Q'ončuğoy yaq'a düzbanan" pi ams'i oçala bayanbalt'ay səszu». [c]

24 T'e vədə bəzi yaq'abaki *fariseyxon 25 İoanaxun xavart'un haq'i: «P'oy hun *Xrist'os, İlya nəəl yan yaq'běğala xavareçal tenusa, het'aynak'en xena badi k'unuk'bsa?» 26 İoanen şot'oğo coğabe tadi: «Zu xenenez *k'unuk'bsa, ama ef arane vən nu çalxala sa Tano. 27 Şo zaxun oşa eğale. Zu Şot'ay sal torok'ali bağa şadbsunal tez lafst'a».

28 Me əşurxo İordan oqe t'e soğo tərəf - Bet'anyina, İoanen xena badi *k'unuk'bala galane bakey.

K'unuk'bal İoani şahidluğbsun

29 Əyc'indəri İoanen İsusi şot'ay t'öğöl eysuna ak'i pine: «Dünyəni günaxa İz loxol ext'ala Buxačuğoy Q'uzi mone! 30 "Zaxun oşa Eğalo zaxun üst'üne, şot'aynak' ki, zaxun běš buney" pi İz barada bez exlətp'i Amdar mone. 31 Zu Şot'o tez çalxsay, ama Şot'o İsraila çalxest'eynak'ez xenen *k'unuk'bsa hari». 32 İoanen şahidluğbi pine: «Azk'i ki, Uruf göynuxun göyərçin k'inək' śiri Şot'ay loxole çurpi. 33 Zu Şot'o tez çalxsay, ama xenen *k'unuk'bseynak' za Yaq'abit'in İçin za peney: "Uruf şi loxol śiri manst'una ak'ayin, Ĭvel Urufen *k'unuk'balo [d] Şone". 34 Zuval mot'o ak'i şahidluğezbsa ki, "Buxačuğoy Ğar mone"».

İsusi samci şagirdxo

35 Əyc'indəri İoan iz şagirdxoxun p'öğö iz t'öğöl p'urum t'et'iya

---

[b] **1:21** K'an. 18:15,18; Mal. 4:5

[c] **1:23** İsa. 40:3

[d] **1:33** *Ĭvel Urufen k'unuk'balo* - yəni Ĭvel Urufen amdarxoy ük'ə təmizbalo

çurpeney. [36] Şot'in içoğoy t'ŏğŏlxun c'ovakala İsusa ak'i pine: «Bĕğanan, Buxačuğoy Q'uzi mone!»

[37] Me p'ă şagirdal şot'ay əyitə ibaki İsusi bač'anexunt'un taśi. [38] İsusen fırıpi İz bač'anexun eğalt'oğo ak'i şot'oğo pine: «Văx k'ə lazım?» Şot'oğon İsusa pit'un: «Ravvi, Hun mayan manst'a?» ("Ravvi" "Məəlim" upsune.) [39] İsusen şot'oğo pine: «Zaxun ekinan, ak'alnan». Şoroxal taśi İsusi maya manst'una at'unk'i, t'e ği vis'imci saadal śirik'əl [e] Şot'oxunt'un baki.

[40] İoanaxun ibaki İsusi bač'anexun taśi p'ă tanaxun soğo Simon P'et'eri viçi Andreyey. [41] Şot'in süft'ə taśi iz viçi Simona băğăbi şot'o pine: «Yan *Xrist'osa băğăyanbi!» ("Xrist'os" "lăămeśi, yəni c'ək'eśi amdar" upsune.) [42] Andreyen şot'o İsusi t'ŏğŏle taşeri. İsusen Simoni loxol bĕği pine: «Hun İoani ğar Simonnu, ama K'efa k'aleğalnu». (K'efa isə grek'i muzin P'et'er, yəni ǰe upsune.)

[43] Əyc'indəri İsus Galileyina taysune çureśi. Şot'in Filip'a băğăbi şot'o pine: «Bezi bač'anexun eki». [44] Filip'al, Andrey q'a P'et'er k'inək' Bet'sayda şəhərexuney.

[45] Filip'en Nat'anaila băğăbi şot'o pine: «Moiseyi k'anuna śameśi, *xavareçalxonal pi Amdara băğăyanbi. Mo nazaret'lu İosifi ğar İsuse». [46] Nat'anailen şot'o pine: «Nazaret'axun şaat' sa şey c'eneğon ki?» Filip'en isə "eki, huncə ak'alnu" pine.

[47] İsusen Nat'anaili İçuç eysuna ak'i şot'ay barada metəre pi: «Mo iz ük'e bic'luğ nu bakala əsil sa israillune». [48] Nat'anailen "Hun za k'ən çalxsa?" pi Şot'oxun xavare haq'i. İsusen şot'o coğabe tadi: «Filip'en va k'alk'alt'uxun bĕš va incilnə xodin oq'a ak'ezuy». [49] Nat'anailen Şot'o pine: «Ravvi, Buxačuğoy Ğar Hunnu, İsraili padçağ Hunnu!» [50] İsusen pine: «Bezi va incilnə xodin oq'a azk'i upsuna görən Za vĕ baki? Hun kot'oxunal kala şeyurxo ak'alnu». [51] Oşa p'urum şot'o pine: «Serina, serinaz vəx nex: göye qayesuna saal Buxačuğoy angelxo *Amdari Ğare t'ŏğŏl laśi-śiysuna ak'alnan». [f]

2

İsusi xena fina tarast'un

[1] P'ă ği oşa Galileyin Gana ayize sa lašk'oye baki. İsusi Nana t'et'iyaney. [2] İsusa q'a İz şagirdxoval lašk'oya k'alpet'uniy. [3] Fi çark'at'an İsusi Nanan İçu pine: «Mot'oğoy fi çark'ene». [4] İsusen pine: «Avazu, ay Nana, ama Bezi vaxt' hələ p'ap'itene». [5] İz Nanan q'ulluğçiğo pine: «Kot'in vəx k'ə uk'ayin, banan».

[6] İudeyxoy içoğo pakbsuni ədətə

[e] **1:39** *vis'imci saad* - həysət'in vədine berezəre saadin bip'.

[f] **1:51** Burq. 28:12

görə t'et'iya hər sunt'ay boş p'ă-xib met'rit' [g] xe p'aq'ala ŭq dənə ǰĕne k'oyine buy. [7] İsusen q'ulluğçiğo pine: «K'oyiğo xenen buybanan». Şot'oğonal k'oyiğo ǰomol śirik' buyt'unbi. [8] Oşa Şot'in saal pine: «İsə kot'oxun samal ext'i düvənbəyin t'ŏğŏl taşanan». Şot'oğonal tat'unşeri. [9] Düvənbəyinen fina tarapi xene tadane bĕği. Şot'in fine mayin baksuna tene avay, mot'o saycə xena eçeri q'ulluğçiğone avay. Düvənbəyinen bəyə k'alpi [10] şot'o pine: «Bitot'in süft'ə şaat' fina, amdarxon ŭğit'uxun oşa isə keje finane eşt'a. Ama hun şaat' fina axıran efe».

[11] Hametər, İsusi Galileyin Gana ayize ak'est'i me samci möcüzəlü nišanen Şot'ay kalaluğa çoyele c'evk'i, İz şagirdxoval İçu vĕt'un baki.
[12] Mot'oxun oşa Şo İz Nanaxun, viçimoğoxun saal şagirdxoxun sagala K'efernauma taśi sa hema ği t'et'iyane mandi. [h]

İsusi haq'i-toydalxo xrame məəlinexun şəp'esun

(Mat'. 21:12-13; Mrk'. 11:15-17; Luk'. 19:45-46)

[13] İudeyxoy *C'ovaksuni axsibay [i] ǐšalayinşebaksay. İsusal Yerusalimane taśi. [14] Şot'in hari *xrame məəline arak', eğel, göyərçin toydalxone ak'i, t'et'iya təngə badalbalxoval buney.

[15] İsusen vijurxon sa tatar düzbi bütüm haq'i-toydalxo içoğoy eğel saal arak'xoxun sagala *xramaxun şəp'eśi, təngə badalbalxoy ist'olxoval taradi təngöğo oq'ane śipi. [16] Şot'in göyərçin toydalxo pine: «Mot'oğo memiin ext'anan! Bezi Bavay k'oja bazaranan c'urevk'e!» [17] İz şagirdxonal Ǐvel Śame boş bakala "vi k'oja çuresunen Za bok'osp'i-śik'ale" əyitə eyext'un badi. [j] ot

[18] T'e vədə iudeyxoy kalat'oğon Şot'oxun xavart'un haq'i: «Mot'oğo bseynak' Vi ext'iyər baksuna yax mani möcüzəlü nišanxonen ak'est'es bakon?» [19] İsusen şot'oğo coğabe tadi: «Me *xrama śarpanan, xib ğiin boş Zu kot'o təzədən biq'oz». [k] [20] T'e vədə iudeyxoy kalat'oğon pit'un: «Me xram q'ırx ŭq useni bele biq'eśe, hun isə kot'o xib ğiin biq'alnu?» [21] Ama İsusen "xram" uk'at'an İz bədənəxune əyitey. [22] İsus p'uri*bĕyinbakit'uxun oşa şagirdxon Şot'ay me pi əyitmoğo eyext'un badi, Ǐvel Śamurxo q'a İsusi pi əyitmoğo vĕt'unbaki.

[23] İsusen *C'ovaksuni axsibayi vədine Yerusalima bakat'an, Şot'in t'iya ak'est'i möcüzəlü nišanxo ak'it'oğoy gelo Şot'o vĕt'un baki.

---

[g] **2:6** *P'ă-xib met'rit'* - təxminən 100 lit'ir.

[h] **2:12** Mat'. 4:13

[i] **2:13** C'eys. 12:1-27

[j] **2:17** Ǐvel măğ. 69:9

[k] **2:19** Mat'. 26:61; 27:40; Mrk'. 14:58; 15:29

[24] Ama İsusen amdarxoy ük'e bakalt'oğo avabaksuna görə şot'oğo İz barada hər şeya nexteney [25] şot'o görə ki, amdarxoy barada şinesa Şot'o exlətpsuna eht'iyəc buteney, axıri amdarxoy ük'exun c'ovakalt'oğo avaney.

3

İsusi q'a Nik'odimi exlət

[1] *Fariseyxoy arane Nik'odim s'iyen iudeyxoy kalat'oğoxun soğone buy. [2] Şo üşe İsusi t'ŏğŏl hari pine: «Ravvi, avayan ki, Hun Buxačuğon yaq'abi sa məəlimnu. Şot'aynak' ki, Buxačuxsuz şuk'k'alen Vi ak'est'i möcüzəlü nišanxo ak'est'es batenekoy». [3] İsusen şot'o coğabe tadi: «Serina, serinaz va nex: sal sa amdaren təzədən nanaxun nu bakayin, *Buxačuğoy padçağluğa çalxes tene bakon».

[4] Nik'odimen Şot'oxun xavare haq'i: «Yəşlu sa amdar hetəre təzədən nanaxun bakes bakon? Şo p'ămci kərəm iz nanay tapane baśi saal nanaxun bakes banekon ki?» [5] İsusen coğabe tadi: «Serina, serinaz va nex: amdaren xenaxun saal Urufaxun təzə yəşəyinş nu haq'ayin, [l] *Buxačuğoy padçağluğa bayes tene bakon. [6] Amdaraxun bakalo amdare, Urufaxun bakalo uruf. [7] Va Bezi "təzədən nanaxun bakalanan" upsuna mat ma manda. [8] Muşen iz çureğala galane fune, şot'ay səsə inbaksa, ama mayin hari maya taysuna ten avabaksa. Urufaxun təzə yəşəyinş haq'i amdaral metəre».

[9] Nik'odimen "ke əşur hetəre bakes bakon?" pi xavare haq'i. [10] İsusen şot'o coğabe tadi: «Hun İsraila çalxeśi məəlimnu. Mot'oğo avatenu ki? [11] Serina, serinaz va nex: yan beşi avabakalt'uyan exlətpsa, beşi ak'it'uyan şahidluğbsa, ama vən beşi şahidluğbsuna tenan q'abulbsa. [12] Bezi me dünyənin əşurxoxun exlətp'it'oğo vĕ tenansa, göynul bakala əşurxoxun exlətp'ayiz hetər vĕ bakalnan? [13] Göynuxun śiri *Amdari Ğaraxun başq'a şuk'k'al göynul laśi tene, [m] saycə *Amdari Ğare t'et'iya bake. [14] Moiseyen çöle dizik'ə ala ĕqevk'i k'inək' [n] *Amdari Ğaral Buxačuğoy kiin ala ĕqeśine buq'on ki, [15] Şot'o vĕ bakala hər sunt'in həmişəluğ yəşəyinş haq'ane.

[16] Şot'aynak' ki, Buxačuğon dünyənə t'etəre çureśi ki, İz tək sa Ğarane tadi; tanedi ki, Şot'o vĕ bakalo maq'an p'uri, ama həmişəluğ yəşəyinşq'an haq'i. [17] Buxačuğon İz Ğara me dünyəneynak' pis q'ərar c'evkseynak'

---

[l] **3:5** - İsusen "xenaxun" uk'at'an k'unuk'baksunaxun, "Urufaxun" uk'at'an isə Buxačuğo vĕ amdarxoy ük' badalbaksunaxune əyitey.

[m] **3:13** *Göynuxun śiri* - bəzi śamurxost'a "göynuxun śiri, həysəl göynul Bakalo".

[n] **3:14** Ams'i oç. 21:9

təə, şot'o çark'est'eynak'e yaq'abi.
18 Şot'in İçu vĕ bakalt'aynak' pis q'ərar
tene c'evk'al, vĕ nu bakalt'aynak' isə
ene pis q'ərar tadeśene, şot'aynak' ki,
şo Buxačuğoy tək sa Ğara vĕ tene
baki. 19 Tadeśi q'ərareynak' səbəb
mone baki: dünyəne İsus işiğ k'inək'e
hari, ama amdarxon bayinq'luğa
işiğaxun gelet'un çureśi, şot'aynak' ki,
içoğoy əməlxo şəre. 20 Pisluğ balt'in
işiğa nifrətebon, iz əməlxo
ak'maq'anśi pi işiği tərəf tene tağon.
21 Serina əməlbalo isə işiğane c'eğon
ki, izi Buxačuğoy s'iyal bi əməlxo
ak'eğane.

K'unuk'bal İoani İsusi barada şahidluğbsun

22 Kot'oxun oşa İsus q'a İz şagirdxo
İudeyin oçalat'un taśi. İsus sa hema
vaxt' şot'oğoxun t'et'iya mandi
amdarxo xena badi *k'unuk'ebsay.
23 İoanenal Salima ĭša bakala
Aynonane xena badi *k'unuk'bsay,
t'et'iya gele xenoy. Amdarxo hari
xena baśi *k'unuk't'unbaksay.
24 (İoana hələ zindana tet'un badey.) [o]
25 Me vədine İoani şagirdxoy q'a
q'erəz sa iudeyluni arane pak baksuni
barada höcəte biti. 26 Şagirdxon İoani
t'ŏğŏl hari pit'un: «Ravvi, İordan oqe
bĕğ c'eğalaç tərəf vaxun sagala baki
amdar vi eyexe? Hun Şot'ay barada
şahidluğenbey. Mone, Şot'inal
*k'unuk'ebsa, bitoval Şot'ay t'ŏğŏle
taysa». 27 İoanen coğabe tadi:
«Amdara Buxačuğoxun nu tadeğayin,
şot'in hik'k'al bes tene bakon. 28 Bezi
"Zu Xrist'os tezu, ama Şot'oxun bĕšez
yaq'abake" pi me əyitə vən şahidnan.
[p] 29 Bin şiyasa, bəy şone. Ama bəye
yaq'a bĕği ŭmŭx-səsəl bakala
xaşp'anal bəye səsə ibakat'an gele
mŭqe baksa. Bezi həysət'in mŭqluğal
hametəre bex c'eysa. 30 Şo kala, zu isə
mis'ik' bakalazu».
31 Göynuxun Eğalo bitot'uxun
üst'üne. Oçali çoyexun bakalo isə
oçali çoyel bakalane, hamal me
dünyəni amdar k'inək' exlətp'alane.
Ama göynuxun Eğalo bitot'uxun
üst'üne. 32 Şot'in k'ə ak'i-ibakenesa,
şot'oğoy baradane şahidluğbon, ama
Şot'ay şahidluğa şuk'k'alen tene
q'abulbsa. 33 T'e şahidluğa q'abulbala
amdaren isə Buxačuğoy seri baksuna
təst'iğebsa. 34 Buxačuğon yaq'abi
Amdaren Buxačuğoy əyitəne nex,
Buxačuğonal İz Urufa Şot'o bol-bole
tast'a. 35 Bavan İz Ğara çuresa, hər
şeya Şot'ay kiyele tadi. [q] 36 Ğara vĕ
bakalt'in həmişəluğ yəşəyinşe haq'i
baksa, Ğara t'ŏŏxbalt'in isə yəşəyinş
tene ak'al, şot'aynak' ki, Buxačuğoy
əcuğ şot'ay loxole manst'a.

---

[o] **3:24** Mat'. 14:3; Mrk'. 6:17; Luk'. 3:19

[p] **3:28** İoan. 1:20

[q] **3:35** Mat'. 11:27; Luk'. 10:22

4

İsus q'a samariyalu çuux

1 *Fariseyxon İsusi İoanaxun gele
şagird girbsuni saal şot'oğo xena badi
*k'unuk'bsuni barada it'unbaki.
2 (İsusen İçin təə, İz şagirdxont'un
*k'unuk'bsay). 3 İsusen mot'o
avabakala k'inək' İudeyinaxun c'eri
Galileyinane qaybaki.
4 Şo Samarinaxun c'ovakalaney.
5 İsus İak'oven iz ğar İosifa tadi oçala
ĭša bakala Samariin Sixar s'iyen
şəhərene hari. [r] 6 İak'ovi xene kəriz
t'et'iyaney. Yaq'en İsusa
mandak'bsuna görə Şo t'e xene kərizi
t'öğöl çurepi. Ŭqŭmci saadey. [s]
7 Samariyalu sa çuux kərizəxun xe
c'evk'sane hari. İsusen şot'o pine: «Za
ŭğseynak' xe tandon?» 8 (İz şagirdxo
ukun haq'seynak' şəhəret'un taśey.)
9 *Samariyalu çuğon Şot'o pine: «Hun
sa iudeynu, zu isə sa *samariyalu
çuux. Hun hetəren zaxun xe çureśes
bakon?» (İudeyxon *samariyaluğoy
əşp'est'ala q'ava əşp'estet'unst'ay.) [t]
10 İsusen şot'o coğabe tadi: «Əgər hun
Buxačuğon tadi paya saal vaxun xe
çureğalo Şu baksuna avabakayin,
hunen Şot'oxun xe çureğon, Şot'inal
va yəşəyinşest'ala xene tadon». [u]

11 Çuğon Şot'o pine: «Bezi *ağa, xe
c'evkseynak' sa q'av tevax bu, kərizəl
bğğəloye. P'oy t'e yəşəyinşest'ala
xena mayin c'evk'alnu? 12 Me kərizə
yax beş bava İak'ovene tade.
Kot'oxun için, iz ğarmoğon, iz beliğon
xet'un ŭğğ. Hun şot'oxunal üst'ünnu
ki?» 13 İsusen şot'o coğabe tadi: «Me
xenaxun ŭğğlo saal xeneza bakale,
14 ama Zu tadala xenaxun şiin ŭğğyin,
sal sa vədə xeneza tene bakal. Zu
tadala xe şot'ay boş həmişəluğ
yəşəyinşest'ala sa xene orayin
bakale».
15 Çuğon Şot'o pine: «Bezi *ağa, t'e
xenaxun za tada ki, zu sal sa vədə
xeneza ma bakaz, saal xe c'evkseynak'
memiya ma eğaz».
16 İsusen çuğo pine: «Taki vi işq'ara
k'alpa qaybaka miya». 17 Çuğon Şot'o
"Bezi işq'ar butene" pine. İsusen şot'o
pine: «Vi işq'ar nu baksuna düzen pi,
18 şot'aynak' ki, vi qo işq'are bake,
həysə vaxun yəşəyinşaloval vi işq'ar
tene, hun kot'o düzen pi».
19 Çuğon metəre pi: «Bezi *ağa,
azaksa ki, Hun *xavareçalnu. 20 Beşi
bavoğon-kalboğon me buruğot'un
*bul k'os'bsay, ama vən iudeyxon
nexnan ki, *bul k'os'bseynak' sa ga
bunesa, şoval Yerusalime». 21 İsusen
şot'o pine: «Za vĕbaka, t'etər sa
vədəne eysa ki, Bava nə me buruğo,
nəəl Yerusalima *bul k'os'bsun tene
lazım bakal. 22 Vən tenan ava
het'unan *bul k'os'bsa, yan isə
avayan het'uyan *bul k'os'bsa,

---

[r] **4:5** Burq. 33:19; Yeş. 24:32
[s] **4:6** *Ŭqŭmci saad* - həysət'in vaxt'en berezəre saadi p'as's'e.
[t] **4:9** Ezr. 4:1-5; Neh. 4:1-2
[u] **4:10** İoan. 7:38

şot'aynak' ki, çark'esun iudeyxoxune.
23 Ama t'e vədə enesa, şo ene harene
ki, həgigi *bul k'os'balxon Bava
urufen saal ük'en *bul k'os'balt'un.
Axıri Bavanal İçeynak' metər *bul
k'os'balxone qăvesa. 24 Buxačux İç
Urufe, İçu *bul k'os'balxonal urufen
q'a ük'en *bul k'os'balat'un». 25 Çuğon
Şot'o pine: «Avazu ki, "Xrist'os" uk'ala
c'ək'eśi [v] sa Tan eğale. Şo eğat'an yax
hər şeya avabakest'ale». 26 İsusen
şot'o pine: «Vaxun əyitk'alo Şone, Zu
Şozu».
27 Me arane İsusi şagirdxo hart'un,
Şot'ay sa çuğoxun exlətpsuna ak'i
məət't'əlt'un mandi, ama şuk'k'alen
"k'ən çuresay?" nəəl "het'aynak'en ke
çuğoxun exlətpsa?" pi tene xavar
haq'i.
28 Çuğon isə xene gamata oq'a laxi
şəhərene qaybaki. Şot'in amdarxo
pine: 29 «Ekinan, zu biq'i əşurxo bitova
za exlətp'i Amdara ak'anan. Bərkə
beşi yaq' běğala Xrist'os Şone?»
30 Amdarxoval şəhərexun c'eri İsusi
t'ŏğŏlt'un hari.
31 Me arane şagirdxon Şot'o
xoyinšt'unbsay: «Ravvi, sa şey uka».
32 Ama İsusen şot'oğo pine: «Zast'a
t'etər sa ukune bu ki, văn şot'oxun
xavarsuznan». 33 T'e vədə şagirdxon
"bərkə şinesa Kot'aynak' ukun
eçerene?" pi sun-sunaxun xavart'un
haq'i.

34 İsusen şot'oğo pine: «Za
Yaq'abit'ay çureğalt'u əməlbsun,
Şot'ay əşlə tamambsun Zaynak' ukun
k'inək'e. 35 Văn "exeynak' hələ bip'
xaşe mande" tenan nex? Zu isə văx
nexzu ki, ef pulmoğo qaypi q'oruğa
běğanan: əkin ene nešum bakene,
exp'ala vədəne. [w] 36 Mone, exp'alen iz
zəhməti haq'q'al exest'a, həmişəluğ
yəşəyinşeynak' məhsulal topebsa.
Hametər, ham bit'alo, ham exp'alo
sagala mŭqt'unbaksa. 37 Metərluğen,
"sunt'in binet'on, t'e sunt'in exebon"
əyit hari düze c'eysa. 38 Zu văx iz loxol
văn zəhmət nu zapi sa məhsula
exbsaz yaq'abe. Q'erəzt'oğont'un
zəhmət zapi, văn isə şot'oğoy zəhməti
baranan şərik baki».

Samariyaluğoy gelet'ay İsusa vě baksun

39 T'e şəhərexun bakala
*samariyaluğoxun gelo "bezi biq'i
bütüm əşurxo za exlətebi" pi
şahidluğbala çuğoy əyitə görə İsusa
věne baki. 40 Şot'aynak'al
*samariyaluyox İsusi t'ŏğŏl hari Şot'o
xoyinšt'unbi ki, içoğoy t'ŏğŏlq'an
mandi. İsusal p'ă ği t'et'iyane mandi.
41 İsusen İçin şot'oğoxun exlətpsuna
görə lap gele amdare Şot'o vě baki.
42 Şot'oğon çuğo next'uniy: «Ene tək
vi əyiten teyan vě baksa, ene yanal
beşi ŭmŭğon ibaki avayanbaki ki,
həgigiyal, dünyənə Çark'est'al Mone».

[v] **4:25** *c'ək'eśi* - yəni, c'əyin lăăməśi c'ək'eśi amdar

[w] **4:35** Mat'. 9:37-38; Luk'. 10:2

Padçağeynak' əşp'ala amdari ğare q'olaybaksun

43 İsus p'ə ğinaxun oşa t'et'iin c'eri
Galileyin tərəf yaq'ane baft'i. 44 İsusen
İçin sa vədə *xavareçali iz yurdnu
hörmət nu baksuni barada peney. [x]
45 Ama Galileyina eğat'an
galileyaluğon Şot'o şaat't'un q'abulbi,
şot'aynak' ki, şot'oğonal axsibayi
vədine Yerusalima hari Şot'in t'et'iya
bi hər şeya ak'et'uniy. [y]
46 Hametər, İsus p'urum mot'oxun
běš İzi xena fina taradi gala, Galileyin
Gana ayizene hari. Me ayize
padçağeynak' əşp'ala sa amdare buy.
Şot'ay ğar K'efernauma azari
bask'eney. 47 Me amdar İsusi
İudeyinaxun Galileyina eysuna
ibakat'an Şot'ay t'ŏğŏle hari. Şot'oxun
xoyinšebi ki, hari iz ğara q'olaybane,
şot'aynak' ki, iz ğar elmoğoy loxoley.
48 İsusen şot'o pine: «Vən müt'lək'
möcüzəlü nišanxo ak'inan buq'on ki,
vəst'a vĕluğ bakane!» 49 Padçağeynak'
əşp'ala amdaren isə İsusa pine: «Bez
*ağa, hələ ki bez ğar p'uritene,
tağen!» 50 İsusen şot'o pine: «Taki
k'oya, vi ğar yəşəyinşale». T'e
amdaral İsusi əyitə vĕbaki taneśi.
51 Şo hələ k'oya tene p'ap'ey, iz
*k'ulurxon hari içu iz ğare
q'olaybaksunat'un xavar tadi. 52 Şot'in
k'ulurxoxun iz ğare şaat' baksuni
vaxt'ane xavar haq'i, şot'oğonal
pit'un: «Nəyni vŭğŭmci saadast'ane [z]
iz q'ızdırma śiri». 53 Bavanal q'amişe
baki ki, mo İsusen içu "vi ğar
yəşəyinşale" pi vədinene bake.
Hametər, şo içal, dirist' iz külfətəl
İsusa vĕt'un baki. 54 Mo İsusi
İudeyinaxun Galileyina harit'uxun oşa
ak'est'i p'ămci möcüzəlü nišaney.

5

Hovuzi t'ŏğŏl bakala azarin q'olaybaksun

1 Mot'oxun samal vədə oşa İsus
Yerusalima, iudeyxoy sa axsibayane
taśi. 2 T'iya Eğeli darvazin t'ŏğŏl, iz
hərrəmine qo seyvan bakala,
əbraniğoy muzin Bet'zada uk'ala sa
hovuze buy. 3-4 Şot'ay qo seyvaneyal
gele azariyoxe bask'ey: k'ač'i, axsağ
saal p'araliçen duği amdarxo. [a]
5 T'et'iya otuz muğ usenin azari
bakala sa amdare buy. 6 İsusen me
amdari basksuna ak'i, hamal şot'ay
gele vaxt'axun azari baksuna avabaki
şot'oxun xavare haq'i: «Q'olaybaksun

---

[x] **4:44** Mat'. 13:57; Mrk'. 6:4; Luk'. 4:24

[y] **4:45** İoan. 2:23

[z] **4:52** *Vŭğŭmci saad* - həysət'in vaxt'en berezəre saad sa.

[a] **5:3-4** - bəzi śamurxost'a: bask'ey saal xene galpsuni yaq'at'un běğsay. 4 Şot'aynak' ki, Q'ončuğoy sa angelen arane hovuzi boş baśi xena galgalest'ay. Xene galgalpsunaxun oşa t'et'iya bağala samci amdar, hetər azari balkayin q'olayebaksay.

çurensa?» [7] Azarinen İsusa coğabe tadi: «Bez *ağa, bezi t'ŏğŏl sa amdar tene bu ki, xene galgalk'ala vədine za hovuza badane. Zu p'ap'amin q'erəzo zaxun bĕš t'et'iya banesa». [8] İsusen şot'o pine: «Hayza, vi döşəyə ext'a, tarapa!» [9] T'e amdaral hat'e saad q'olayebaki, iz döşəyə ext'i taranepi.

T'e ği *Şamat' ğiney. [10] Kot'o görəl iudeyxoy kalat'oğon q'olaybaki amdara pit'un: «Ğe *Şamat' ğine, döşəyə taşt'un va q'adağane». [b] [11] T'e amdaren şot'oğo coğabe tadi: «Za q'olaybi Amdaren za "döşəyə ext'a, tarapa" pine». [12] Şot'oxun xavart'un haq'i: «P'oy va "ext'a, tarapa" pi amdar şuva?» [13] Ama q'olaybaki amdaren Şot'ay şu baksuna tene avay, şot'aynak' ki, İsus t'et'iya bakala camaati arane açeney.

[14] Samal oşa İsusen *xrama t'e amdara bəğəbi pine: «Bĕğa, hun q'olayenbaki, saal günax əş ma biq'a ki, vi bel ene pis əş maq'an hari». [15] Q'olaybaki işq'arenal taśi içu q'olaybi t'e Amdari İsus baksuna iudeyxoy kalat'oğo avabakesedi.

[16] Mot'oxun oşa iudeyxoy kalorox İsusa biq'suni loxolt'un biti, şot'aynak' ki, me əşurxo *Şamat' ğinene bsay. [17] Ama İsusen şot'oğo pine: «Bezi Bavan ğeyin ğinal śirik' əşebsa, Zuval əşezbsa».

[18] Metərluğen, iudeyxoy kalorox İsusa bespsuni loxol samalal gelet'un biti, şot'aynak' ki, İsusen saycə *Şamat' ğina tene pozmişey, hamal Buxačuğoy İz Bava baksuna upsunen İçu Buxačuğoxun barabare hesabbsay.

İsusa tadeśi ext'iyəri İz Bavaxun baksun

[19] Ama İsusen şot'oğo pine: «Serina, serinaz vəx nex: Ğaren İz Bavay k'ə bsuna nu ak'ayin, İçuxun sa şey tene bon. İz Bavan k'ə bayin, Ğarenal şot'one bsa. [20] Şot'aynak' ki, Bavan İz Ğara çuresa, İçin bala hər şeya Şot'o ak'esest'a. Bavan kot'oxunal kala əşurxo ak'est'ale, vənal mat mandalnan.

[21] Bavan p'urit'oğo bĕyinbi şot'oğo yəşəyinş tadi k'inək' Ğarenal İçin çureğalt'oğo yəşəyinşe tast'a.

[22] Bavan şuk'k'ala divantenebsa, ama divanbsuni ext'iyərə İz Ğarane tade ki, [23] bitot'in Bava hörmətbala k'inək' İz Ğaral hörmətq'anbi. İz Ğara hörmətnubalt'in Şot'o yaq'abi Baval hörməttenebsa.

[24] Serina, serinaz vəx nex: Bezi pit'oğo ŭmŭxlaxi Za Yaq'abit'u vĕ amdareynak' həmişəluğ yəşəyinşe bu. Şo pis q'əraren tene divanbakal, şot'aynak' ki, şo ene bisunaxun yəşəyinşə c'ovaneki.

[25] Serina, serinaz vəx nex: iz vədə enesa, şo ene hari p'ap'ene; p'urit'oğon Buxačuğoy Ğare səsə ibakalt'un, ibakiyoroxal yəşəyinşalt'un. [26] Şot'aynak' ki, Bavay

[b] **5:10** Neh. 13:19; Yer. 17:21

İçust'a yəşəyinş bakala k'inək' İz Ğaral İçust'a yəşəyinş baksune tadi.
27 Divanbsuni ext'iyərəl Şot'one tadi, şot'aynak' ki, Şo *Amdari Ğare.
28 Mot'o mat ma mandanan, şot'aynak' ki, t'etər sa vədəne eysa ki, *gərəmzoğo bask'iyorox bito Şot'ay səsə ibaki 29 gərəmzoğoxun c'eğalt'un. Şaat'luğ biyorox yəşəyinşbseynak' bĕyinbakalt'un, pisluğ biyorox isə divanbaki pis q'ərar haq'seynak' bĕyinbakalt'un. [c]
30 Zu Bez ext'iyəren hik'k'al bes batezkon. Bavan Za pi k'inək'ez divanbsa, Bezi c'evk'ala q'əraral düzgüne, şot'aynak' ki, Bezi çureğalt'u tez bsa, Za Yaq'abit'ay çureğalt'uz bsa.

İsusi barada bakala şahidluğ

31 Əgər Zu Bezi barada şahidluğbayiz, Bezi şahidluğ seri tene bakon. 32 Ama Bezi barada şahidluğbalo q'erəzone. Şot'ay şahidluği seri baksunal avazu.
33 Vĕn İoani t'ŏğŏl amdarnan yaq'abi, şot'ay bi şahidluğal serine. [d]
34 Bezi amdarxoy şahidluğa eht'iyəc butene, mot'oğo saycə ef çark'eseynak'ez nex. 35 İoan bok'ala saal işiğ sakala sa çirağ k'inək'ey, vĕnal samal vədə şot'ay işiğa mŭq baksunnan çureśi.
36 Ama Zast'a İoani Bezi barada bi şahidluğaxun üst'ün şahidluğe bu. Bezi Bavan Za tapşurbi əşurxo bex p'ap'espseynak' Bezi bala me əşurxon içan Bez barada şahidluğebsa. Şot'oğon Bezi Bavay tərəfəxun yaq'abaksunane ak'est'a.
37 Za yaq'abala Bavan İçinal Bezi barada şahidluğebsa. Vĕn sal sa vədə Şot'ay səsə tenan ibake, İçuval tenan ak'e. [e] 38 Şot'ay əyitəl vĕst'a tene yəşəyinşbsa, şot'aynak' ki, Şot'in yaq'abi Amdara tenan vĕ.
39 Vĕn Ĭvel Śamurxo diggətlü k'alpi fikirnanbsa ki, şot'oğon vĕx həmişəluğ yəşəyinş tadale. Ama Ĭvel Śamurxonal Bezi baradat'un şahidluğbsa. 40 Vĕn isə yəşəyinş haq'seynak' Bez bač'anexun eysun tenan çuresa.
41 Amdarxoy tərifə Bezi eht'iyəc butezax. 42 Ama vĕx çalezxsa: vĕst'a Buxačuğo çuresun butene. 43 Zu Bavay s'iyenez hare, vĕn isə Za q'abultenanbsa. Ama soğo hayzeri iz s'iyen eğayin, şot'o q'abulnanbon.
44 Vĕn amdarxoxun eğala tərifənan qĕvesa, tək bakala Buxačuğoxun eğala tərifə təə. Şot'o görəl Buxačuğo bakala vĕluğ vĕxun ĕxile!
45 Fikirmabanan ki, Zu vĕx Bavay bĕš taxsırkər booz. Vĕx taxsırkər balo ef umudbakala Moiseye. 46 Əgər vĕn Moiseya vĕbakinaniy, Zaal vĕnanbakoy, şot'aynak' ki, şot'in Bez baradane śampe. 47 Ama şot'ay

[c] **5:29** Dan. 12:2
[d] **5:33** İoan. 1:19-27; 3:27-30
[e] **5:37** Mat'. 3:17; Mrk'. 1:11; Luk'. 3:22

śampit'oğo tenan vĕbaksasa, Bezi əyitmoğo hetər vĕbakalnan?»

6

İsusi qo hazar tanaxun gele amdara ukest'un

(Mat'. 14:13-21; Mrk'. 6:30-44; Luk'. 9:10-17)

1 Mot'oxun oşa İsus Galileya göle t'e soğo tərəfe c'ovaki. T'e göle s'iya T'iberiyal next'uniy. 2 Şot'ay bač'anexun gele camaate taysay, şot'aynak' ki, Şot'in azariğo q'olaybsunen ak'est'ala möcüzəlü nišanxo at'unksay. 3 İsus burux gala laśi İz şagirdxoxun sagala areśi. 4 İudeyxoy *C'ovaksuni axsibay [f] ĭšalayinşebaksay.

5 İsusen gele camaati İz t'ŏğŏl eysuna ak'i Filip'a pine: «İsə šum mayin haq'en ki, me amdarxo uk'est'en?» 6 Me əyitmoğo şot'o yoxlayinşbseynak'e pi, şot'aynak' ki, İçin k'ə baleysa avaney. 7 Filip'en Şot'o coğabe tadi: «Kot'oğoynak' p'ăbaç dinarluğ [g] šumal haq'ayin, hərt'u sa k'ot'or tene koft'on!» 8 T'e vədə şagirdxoxun soğo bakala Simon P'et'eri viçi Andreyen Şot'o pine: 9 «Memiya sa ğar əyeləst'a qo dənə mis'ik' muye šum saal p'ă dənə çəline bu, ama meq'ədər amdareynak' ko hik'ə ki?»

10 İsusen pine: «Camaata oq'a arśevk'anan». T'e gala boçu one buy, camaatal areśi. Miya bakala işq'arxoy say saycə qo hazar tana ĭšaney.

11 Oşa İsusen šuma ext'i şükürbala afırınal bit'uxun oşa şot'o arśit'oğone paybi. Çəlinəl ext'i hak'etəre bi. Bit'ot'in iz çureğala hama exedi.

12 Amdarxon kəyi-boşit'uxun oşa İsusen şagirdxo pine: «Avuzin mandi k'ot'orxo girbanan ki, hik'k'al maq'an zaybaki». 13 Şot'oğon girt'unbi, qo muye šuma kəyit'oğoy bĕšt'an mandi k'ot'orxonal p'as's'e zənbilt'un buybi.

14 T'e vədine İsusen ak'est'i me möcüzəlü nišana ak'ala amdarxon pit'un: «Seriyal, dünyəne eğala xavareçal Mone!»

15 İsusen avaney ki, amdarxon İçu zoren padçağ laxsunt'un çuresa, şot'o görəl p'urum savsa buruğone laśi.

İsusi xene çoyelxun taysun

(Mat'. 14:22-33; Mrk'. 6:45-52)

16 Biyəbakat'an İsusi şagirdxo göle t'ŏğŏl śiri 17 sa lodk'inat'un laśi. Ene bayinq'ey, ama İsus hələ şot'oğoy t'ŏğŏl tene harey. Şoroxal göle t'e tərəf bakala K'efernaum şəhəret'un taśi.

18 Ost'aar muşe buy, göle çoyelal ləpoğone duğsay. 19 Şagirdxon avar zapi saq'o qo, otuz st'adi [h] taśit'uxun oşa at'unk'i ki, İsus göle çoyelxune

---

[f] **6:4** C'eys. 12:1-27

[g] **6:7** *p'ăbaç dinarluğ* - sa dinar fəəlin sa ğiluğ maaşa barabarey.

[h] **6:19** *Saq'o qo, otuz st'adi* 5-6 k'm.

lăngbsun eysa, Şo lodk'inane
ĭšalayinşaksay. Şot'oğo q'ĭyen haneq'i,
20 ama İsusen şot'oğo "Zuzu,
q'ĭmabanan" pine. 21 T'e vədə
şagirdxon Şot'o lodk'inat'un laçuvk'i.
Lodk'al hat'e saad içoğoy tağala gala
p'anep'i.
22 Əyc'indəri göle t'e soğo tərəf
mandi camaati eyex bafedi ki, t'et'iya
tək sa lodk'ane bake, İsus isə
şagirdxoxun t'e lodk'ina laśi teney,
şagirdxo İçsuzt'un taśey. 23 Me vədə
T'iberinaxun sa hema lodk'al hari
*Q'ončuğon şükürbala afırına
pit'uxun oşa ukun kəyi gala ĭša çurepi.
24 Camaaten nə İsusi, nə şagirdxoy
t'et'iya nu baksuna ak'i t'e lodk'oğo
laśi İsusa qăveseynak'
K'efernaumat'un taśi.

İsus yəşəyinşest'ala šume

25 Şot'oğon İsusa göle t'e soğo tərəf
băğăbi şot'oxun "Ravvi, memiya
hevədən hari?" pi xavart'un haq'i.
26 İsusen şot'oğo coğabe tadi: «Serina,
serinaz văx nex: möcüzəlü nišanxo
q'amişakenan pi təə, šum kəyi
boşenan pinan Za qăvesa. 27 Ama
c'ovaki-tağala ukuneynak' təə,
həmişəluğ yəşəyinşest'ala ukuneynak'
çalışakanan, şot'o văx *Amdari Ğaren
tadale. Şot'aynak' ki, Bava-Buxačuğon
Şot'o İz təst'iğbala peçatane duğe».
28 Şot'oğon İsusaxun xavart'un haq'i:
«Yan k'ə ben ki, beşi biq'ala əşurxo
Buxačuğoy piyes şaat'q'an ak'eśi?»
29 İsusen şot'oğo coğabe tadi:
«Buxačuğon văxun sa şeye çuresa: efi
Şot'in Yaq'abit'u vĕ baksun».
30 Şot'oğon İsusa pit'un: «Yax mani
möcüzəlü nišanen ak'est'es bakon ki,
yan va vĕ bakayan? K'ə besen bakon?
31 Bĕğa, beşi bavoğon-kalboğon ams'i
oçala mannat'un kəye. Me barada
Ĭvel Śame boşal bune: "Şot'oğoy ukun
bakseynak' göynuxun šume tadi"». [i]
32 T'e vədə İsusen şot'oğo pine:
«Serina, serinaz văx nex: văx
göynuxun šum tadiyo Moisey teney,
göynuxun seri šuma văx tadalo Bezi
Bavane. 33 Şot'aynak' ki, Buxačuğoy
šum göynuxun śiri, me dünyənə
yəşəyinş Tadalone».
34 Şot'o pit'un: «*Ağa, Hun yax me
šuma həmişə tada». 35 İsusen şot'oğo
pine: «Zu - yəşəyinşest'ala šumzu.
Bezi t'ŏğŏl eğalo sal sa vədə busa
tene bakal, Za vĕ bakalo sal sa vədə
xeneza tene bakal. 36 Ama văx pi
k'inək', Za ak'iyal bakaynan, Za vĕ
tenan. 37 Bavan Za tadiyorox bito Bezi
t'ŏğŏl eğale, Bezi t'ŏğŏl eğalt'uval sal
sa vədə şəptezğon. 38 Axıri Zu
göynuxun Bez çureğalt'u bseynak' tez
śire, Za Yaq'abit'ay çureğalt'u bex
p'ap'espseynak'ez göynuxun śire. 39 Za
Yaq'abit'ay çureğalo isə şone ki, Za
tadit'oğoxun sal sunt'u nu açesp'i
şot'oğo axırınci ğine bĕyinbaz.
40 Şot'aynak' ki, Bezi Bavay çureğalo
Ğara ak'i Şot'o vĕluğ bakala hər sa
amdaren həmişəluğ yəşəyinş

[i] **6:31** C'eys. 16:4,15; Ĭvel măğ. 78:24

haq'sune, Zuval şot'o axırınci ğine
bĕyinboz».
41 İsusen metər pit'uxun oşa
iudeyxon İsusi "göynuxun śiri šum
Zuzu" əyitin loxol əcoğon biq'i
42 pit'un: «Mo beşi çalxala İosifi ğar
İsus tene ki? Axıri yan kot'ay
nana-bava çalyanxsa. Həysə hetəre
baksa ki, "göynuxunez śire" nexe?»
43 İsusen şot'oğo coğabe tadi:
«T'ot'opsuna efanan! 44 Za yaq'abi
Bavan şunesa Zaç nu bayin, şo Bezi
t'ŏğŏl eyes tene bakon. Zuval Bezi
t'ŏğŏl eğalt'u axırınci ğine bĕyinboz.
45 *Xavareçalxoy girkurxoy boş
śameśene: "Şot'oğo bitova
Buxačuğon zombale". [j] Bavaxun ibaki
zombakiyone Bezi t'ŏğŏl eysa.
46 Düze, Buxačuğoy t'ŏğŏlxun
Harit'uxun başq'a Bava şuk'k'alen
tene ak'e, saycə Şot'ine Bava ak'e.
47 Serina, serinaz vĕx nex: Za vĕ
bakalt'ay həmişəluğ yəşəyinşe bu.
48 Zu - yəşəyinşest'ala šumzu. 49 Ef
bavoğon-kalboğon çöle mannat'un
kəye, ama p'uret'un. 50 Mo isə
göynuxun śiğala t'etər sa šume ki,
şot'o ukalo sal sa vədə tene biyal.
51 Zu - göynuxun śiri yəşəyinşest'ala
šumzu. Me šumaxun ukalo həmişəluğ
yəşəyinşale. Zu tadala šum Bezi
bədəne. Zu şot'o me dünyəni
yəşəyinşeynak'ez tast'a».
52 İsusen metər pit'uxun oşa
iudeyxoy arane höcəte baki: «Me
amdaren ukseynak' İz bədənə yax
hetəre tades bakon?» 53 T'e vədə
İsusen şot'oğo pine: «Serina, serinaz
vĕx nex: *Amdari Ğare bədənəxun nu
kəyi, iz p'iyaxun nu ŭğĕynan, vĕst'a
yəşəyinş tene bakal. 54 Bezi
bədənəxun kəyi Bez p'iyaxun ŭğĕlt'in
həmişəluğ yəşəyinş haq'ale, Zuval
şot'o axırınci ğine bĕyinboz.
55 Şot'aynak' ki, Bezi bədən seri
ukune, p'iyal seri ŭğŭne. 56 Bezi
bədənəxun kəyi, Bez p'iyaxun ŭğĕlo
Zast'ane manst'a, Zuval şot'ost'az
manst'a. 57 Dirist' bakala Bavan Za
yaq'abi, Zuval Bavay sələmətən
yəşəyinşala k'inək' Bez bədənəxun
ukaloval Bezi sələmətən yəşəyinşale.
58 Göynuxun śiri šum mone, mo ef
bavoğon-kalboğon kəyi šumaxun
tene. Şorox p'uret'un, ama me šuma
ukalo həmişəluğ yəşəyinşale».
59 İsusen me əyitmoğo K'efernauma
bakala *sinagoga zombat'ane pi.

Şagirdxoy gelet'ay İsusaxun cöybaksun

60 Şagirdxoy gelet'in me əyitmoğo
ibakat'an pit'un: «Mo hetər sa
zombsune? Kot'o şina q'amişakes
bakon?» 61 Ama İsusen şagirdxoy İz
pit'oğo görə t'ot'opsuna avaney.
Şot'in pine: «Bezi əyitmux vĕx
lafest'a? 62 P'oy *Amdari Ğare İz
süft'in baki gala ĕqesuna ak'aynan,
k'ənan bon? 63 Yəşəyinş tadalo Urufe,
amdar memiya acıze. Bezi vĕx pi
əyitmoğost'a yəşəyinşest'ala Urufe

[j] **6:45** İsa. 54:13

bu. 64 Ama ef arane nu vĕ bakalxoval bune». (İsusen vĕ nu bakalxoy saal Şot'o xəyanətbala amdari şu baksuna süft'inəxun avaney.) 65 İsusen saal pine: «Kot'o görəz vĕx pi ki, əgər Bavan sunt'u Zaç nu bayin, şo Bezi t'ŏğŏl eyes tene bakon».

66 Kot'oxun oşa şagirdxoy gelo İsusa boseri ene Şot'ay bač'anexun tet'un taśi. 67 T'e vədə İsusen İz p'as's'e şagirdaxun xavare haq'i: «Bərkə vănal Za bosi taysunnan çuresa?» 68 Simon P'et'eren İsusa coğabe tadi: «Ay Q'ončux, yan q'erəz şi t'ŏğŏlyan tağon? Həmişəluğ yəşəyinşest'ala əyitmux Vast'ane. 69 Yanal vĕyan hamal avayan ki, Buxačuğoy *Ĭvel Bakalo [k] Hunnu». [l]

70 İsusen şot'oğo pine: «Vĕx - me p'as's'e şagirdal Zu tez c'ək'p'e ki? Ama p'urumal vĕxun soğo iblise!» 71 İsusen me əyitmoğo Simon İsk'ariot'i ğar İuday baradane pi, şot'aynak' ki, şo p'as's'e şagirdaxun soğo baalkayin, İsusa xəyanətbaley.

7

İsusi viçimoğoy İçu nu vĕ baksun

1 Kot'oxun oşa İsus Galileyinane taraney. İudeyina isə tene taysay, şot'aynak' ki, iudeyxoy kalat'oğon Şot'o bespseynak' yaq't'un qĕvesay.

2 İudeyxoy Pace axsibay ĭšalayinşebaksay. [m] 3 İz viçimoğon İsusa pit'un: «Memiin c'eri İudeyina taki ki, Vi şagirdxonal Vi biq'ala əşurxo ak'eq'at'un. 4 Axıri İçu çalxest'una çalışakala amdaren hik'k'ala c'əp'k'in tene bon. Hun mot'oğo bsanusa - taki, Va dünyənə çalxest'a». 5 Şot'ay viçimuxal İçu vĕ teney.

6 T'e vədə İsusen şot'oğo pine: «Bezi vaxt' hələ p'ap'itene, vĕynak' isə hər vaxt' uyğune. 7 Dünyənen vĕx nifrətbes tene bakon, ama Za nifrətebsa, şot'aynak' ki, Zu şot'ay əməlxoy şər baksunaz çoyel c'evk'sa. 8 Vĕn takinan axsibaya, Zu isə Bezi vaxt' hari nu p'ap'suna görə me axsibaya tez tağal». 9 İsusen me əyitmoğo pi Galileyinane çurpi.

10 Ama İz viçimux axsibaya taśit'uxun oşa İçal c'əp'k'in, İçu amdarxo ak'est'inut taneśi axsibaya.

11 İudeyxoy kalat'oğon axsibaya İsusa qĕvt'unsay. Şot'oğon "me amdar maya?" pi xavart'un haq'say.

12 Camaati arane Şot'ay barada gele exlətxone taysay. Bəzit'oğon "şaat' amdare", t'e sunt'oğon isə "təə, camaatane feret'st'a" next'uniy.

13 Ama iudeyxoy kalat'oğoy q'ĭyexun

---

[k] **6:69** *Buxačuğoy Ĭvel Bakalo* - Xrist'os, Dirist' bakala Buxačuğoy Ğar.

[l] **6:69** Mat'. 16:16; Mrk'. 8:29; Luk'. 9:20

[m] **7:2** əbraniğoy axsibay. Amdarxo bare vədine içoğoynak' q'oruğxo ga düzbi t'iyat'un manst'ay. Lev. 23:34; K'an. 16:13

şuk'k'alen Şot'ay barada qay tene exlətpsay.

İsusi Pace axsibayi vədine xrama zombsun

14 Axsibayi qĭyo c'ovakit'uxun oşa
İsus *xrama baśi zombsane burqi.
15 İudeyxoy kalat'oğon məət't'əl
mandi pit'un: «Me Amdaren mašk'al
k'altenepe, hetəre baksa ki,
savadlune?» 16 İsusenal şot'oğo
coğabe tadi: «Bezi zombsun Zaxun
tene, Za Yaq'abit'uxune. 17 Şiin Şot'ay
çureğalt'u bex p'ap'espsun çuresasa,
şot'in Bezi zombsuni Buxačuğoxun
baksuna yoxsa Zu Zaxun upsuna
avabakale. 18 İçuxun exlətp'alt'in
içeynak'e tərif qəvesa, ama İçu
Yaq'abit'aynak' tərif qəveğala Amdar
serine, Şot'ost'a əfçi butene.
19 Moiseyen vəx k'anune tadi, ketər
tene? Ama ef saycət'in me k'anuna
tene əməlbsa! Tenesa Za
het'aynak'nan bespsun çuresa?»
20 Camaaten coğabe tadi: «Hun k'ən
əyite? Şina Va bespsun çuresa?»
21 İsusen şot'oğo pine: «Zu tək sa
möcüzəz bi, vən bito mot'o
məət't'əlnan mandi. 22 Moiseyen
vəynak' sünnətbsuni k'anunane laxi
(düze, me ədət Moiseyaxun təə, ef
bavoğoxun-kalboğoxune eysa), vənal
ef ğarmoğo lap *Şamat' ğineyal
baft'ayin sünnətnanbsa. [n] 23 *Şamat'
ğine Moiseyi k'anun maq'an
pozmişaki pi ğarmoğo sünnətnanbsa,
ama *Şamat' ğine amdari dirist'
bədənə q'olaybsuna görə Bezi loxol ef
əcuğone biq'sa? [o] 24 Piin ak'alt'u ma
divanbanan, düz divanbanan».

İsus Xrist'ose ki?

25 T'e vədə yerusalimluğoy
bəzit'oğon pit'un: «Me amdara tet'un
qəvesay ki bespseynak'? 26 Běğanan,
mot'in qay exlətebsa, ama içu sa əyit
tet'un nexe. Bərkə kalat'oğon Şot'ay
həgigiyal Xrist'os baksunat'un
avabake? 27 Ama me amdari mayin
baksuna avayan, Xrist'os eğat'an isə
Şot'ay mayin baksuna şuk'k'alen tene
avabakal».
28 Şot'aynak'al İsusen *xrama
zombat'an ost'aar pine: «Həgigiyal Za
çalnanxsa? Bezi mayin eysunal
avanan? Ama Zu Zaxun tez hare, Za
Seri Bakalt'ine yaq'abe. Vən Şot'o
tenan çalxsa, 29 Zu isə Şot'o çalezxsa,
şot'aynak' ki, Şot'ay t'ŏŏxunez hare,
Şot'ine Za yaq'abe».
30 Me əyitmoğo görə İsusa
biq'sunt'un çureśi, ama şuk'k'al Şot'o
tene laft'i, şot'aynak' ki, İz vaxt' hələ
tene p'ap'ey. 31 Ama camaati gelo
Şot'o věney. Şot'oğon next'uniy:
«Xrist'os eğat'an me amdaren
ak'est'it'uxun gele möcüzəlü nišanxo
ak'est'ale ki?»
32 *Fariseyxon camaati İsusi barada
k'ə upsuna it'unbaksay. Şot'o görəl

[n] **7:22** Burq. 17:10; Lev. 12:3

[o] **7:23** İoan. 5:9

samci běyinšxon q'a *fariseyxon Şot'o biq'seynak' *xrame q'aroolçiğot'un yaq'abi. 33 İsusen pine: «Samal vaxt' Zu văxun bakoz, oşa isə Za Yaq'abit'ay t'ŏğŏl tağoz. 34 Văn Za qăveśi tenan băğăbal, Zu bakala galal eyes tenan bakal». 35 T'e vədə iudeyxon içoğoy arane pit'un: «Me Amdar maya tağale ki, Şot'o teyan băğăbal? Grek'xoy arane bakala iudeyxo taśi zombale? 36 "Văn Za qăveśi tenan băğăbal, Bezi bakala galal văn eyes tenan bakon" əyiten k'ə upsune çuresa?»

37 Axsibayi axırınci, ən vacib ğine İsusen hayzeri ost'aar pine: «Şu xenezane, Bezi t'ŏğŏl hari ŭğĕq'an. [p] 38 Ĭvel Śamurxon uk'ala k'inək', Za vĕ bakala amdari boşt'an yəşəyinşest'ala xene oqurxo barale». [q] 39 Mot'o İçu vĕ bakalxoy oşa haq'ala Urufi baradane nexey. Uruf isə hələ tene tadeśey, şot'aynak' ki, İsus hələ tene ĕqeśey, İz s'iyal tene alabakey.

40 Camaati aranexun sa hemaran me əyitmoğo ibaki "mo, həgigiyal, beş yaq'bĕği *xavareçale" pit'un. [r] 41 Sa hemaran "Mo *Xrist'ose" pit'un, ama bəzit'oğon next'uniy: «K'ə? Xrist'os Galileyinaxune eysa? 42 Ĭvel Śame boş tene śameśe ki, Xrist'os Davidi nəsiləxun, şot'ay yəşəyinşi Bet'lexem ayizexun eğale?» [s]

43 Metərluğen, İsusi barada camaati arane cöy-cöy fikirxone buy.
44 Bəzit'oğon Şot'o biq'sunt'un çureśi, ama şuk'k'al Şot'o laftenedi.

İudeyxoy kalat'oğoy nu vĕ baksun

45 Mot'oxun oşa *xrame q'aroolçiyox samci běyinšxoy q'a *fariseyxoy t'ŏğŏlt'un qaybaki. Şot'oğonal q'aroolçiğoxun "şot'o het'aynak' tenan eçeri?" pi xavart'un haq'i. 46 Q'aroolçiğon coğabt'un tadi: «Həysət'inəl śirik' sal sa amdaren metər tene əyitp'ey». 47 *Fariseyxon şot'oğo pit'un: «Şot'in văxal feret'edi? 48 Bĕyn kalat'oğoxun soğo nəəl sa *farisey Şot'o vĕnebaki? 49 Ama k'anuna nu avabakala văxlarik' savadsuzxoy loxol Buxačuğoy ləənəte hare!»

50 İçoğoy aranexun sunt'in, mot'oxun bĕš İsusi t'ŏğŏl hari Nik'odimen [t] isə şot'oğo pine: 51 «Beşi k'anuna görə, sa amdara ŭmŭxlaxinut, şot'ay k'ə bsuna avabakinut divanbsun düzgüne ki?»
52 Şot'oğon Nik'odima pit'un: «Bərkə hunal Galileyinaxunnu? Śamurxo k'alk'ayin, ank'on ki, xavareçal Galileyinaxun tene eğal».

---

[p] **7:37** Lev. 23:36

[q] **7:38** Məs. 18:4; İsa. 58:11; Yez. 47:1; Zək. 14:8

[r] **7:40** K'an. 18:15-18

[s] **7:42** 2 Şam. 7:12; Mik'. 5:2

[t] **7:50** İoan. 3:1-2

(Ən damna kiinśamurxost'a İoan. 7:53-8:11 tene bu.)

53 Mot'oxun oşa hər soğo iz k'oyane taśi.

8

İsus saal əxlagsuzluği loxol biq'eśi çuux

1 İsus isə Zeytun buruğone taśi.
2 Savaxt'an üşenen Şo p'urum *xramane hari. Bütüm camaat Şot'ay t'öğöle gireśi, Şot'inal arśi zombsane burqi.
3 Me vədine *k'anun zombalxon q'a *fariseyxon əxlagsuzluği loxol biq'eśi sa çuğot'un t'et'iya eçeri. Şot'o bĭyex c'evk'i 4 İsusa pit'un: «Məəlim, me çuux əxlagsuzluğbat'ane biq'eśe.
5 Moiseyen iz k'anuni boş yax əmirbene ki, metərt'oğo ǰĕlayinşen. P'oy hun k'ən nex?» [u]
6 Mot'o İsusa sinəyinşbseynak't'un nexey, Şot'o taxsırkər c'evkseynak' sa məənət'un qəvesay. Ama İsusen k'os'baki k'əşinen oçali loxol śampsane burqi. 7 Şot'oxun saal xavar haq'at'an tikbaki şot'oğo pine: «Ef boş şu günaxsuzesa, barta me çuğo samciq'an ǰĕ bosi». 8 Oşa p'urum k'os'baki oçali loxol śamsane burqi.
9 Me əyitmoğoxun oşa, ağsaq'q'alxoxun burqi soğo-soğo t'et'iin ăxilt'unbaki. İsus təke mandi, çuux isə hələ t'et'iyaney. 10 İsusen tikbaki şot'o pine: «Ay çuux, morox hort'un baki? P'oy şuk'k'alen vaynak' q'ərar tene c'evk'i?» 11 Çuğon "şuk'k'alen, bezi *ağa" pine. T'e vədə İsusen pine: «Zuval va tez taxsırkərbsa. Taki, eneyal günax ma ba».

İsus dünyəni işiğe

12 İsusen saal camaataxun əyitk'at'an pine: «Zu - dünyəni işiğzu. Bezi bač'anexun eğalo sal sa vədə bayinq'luğa tene tarak'al, şot'ost'a yəşəyinşest'ala işiğ bakale». [v]
13 *Fariseyxon isə Şot'o pit'un: «Vi barada Hunen şahidluğbi baksa, şot'o görəl vi şahidluğ ext'ibərlu tene». [w]
14 İsusen şot'oğo coğabe tadi: «Bezi barada Zu şahidluğbiyal bakayiz, Bezi şahidluğ ext'ibərlune, şot'aynak' ki, Zu Bezi mayin hari maya taysuna avazu. Vĕn isə Bezi mayin hari maya taysuna tenan ava. 15 Vĕn amdarxoy q'aydoğonnan divanbsa, Zu isə şuk'k'ala divantezbsa. 16 Divanbayizal, Bezi c'evk'ala q'ərar serine, şot'aynak' ki, tək tezu, Za yaq'abi Baval Zaxune.
17 Ef k'anunal śameśene ki, p'ə tani şahidluğ ext'ibərlune. [x] 18 Bezi barada şahidluğbalo Zu saal Za yaq'abi Bez Bavane». 19 T'e vədə İsusaxun xavart'un haq'i: «P'oy maya vi bava?» İsusen coğabe tadi: «Vĕn nə Za, nə

[u] **8:5** Lev. 20:10; K'an. 22:22-24

[v] **8:12** Mat'. 5:14; İoan. 9:5
[w] **8:13** İoan. 5:31
[x] **8:17** K'an. 17:6; 19:15

Bez Bava tenan çalxsa. Əgər Za çalxinaniy, Bez Baval çalnanxoy».
20 İsusen me əyitmoğo *xrama, *nəziri q'uti bakala gala zombat'ane pi. Ama şuk'k'alen Şot'o biteneq'i, şot'aynak' ki, Şot'ay vaxt' hələ tene p'ap'ey.

İsusi me dünyənexun nu baksun

21 Oşa İsusen şot'oğo p'urum pine: «Zu c'eri tazsa, vǎn isə Za qǎveśi ef günaxi boş biyalnan. Bezi tağala galal vǎn eyes tenan bakal». 22 T'e vədə iudeyxon pit'un: «Kot'in İçu besp'ale ki, "vǎn Bezi tağala gala eyes tenan bakal" nexe?» 23 İsusen şot'oğo pine: «Vǎn oq'a bakala dünyənexunnan, Zu isə ala bakala. Vǎn me dünyənexunnan, Zu isə me dünyənexun tezu. 24 Kot'o görəz vǎx "ef günaxxoy boş biyalnan" pi. Əgər Bezi "Zu Şozu" baksuna tenan vě baksasa, ef günaxxoy boş biyalnan».
25 T'e vədə "p'oy hun şunu?" pi İsusaxun xavart'un haq'i. İsusen şot'oğo pine: «T'e belxun Bezi Şu baksuna pezuysa, Şozu. 26 Bezi ef taxsıra çoyel c'evk'i ef barada uk'ala gele əyitmuxzax bu. Ama Za Yaq'abiyo düzinə uk'alone, Zuval Şot'oxun ibakit'oğoz dünyənə exlətpsa». 27 Şot'oğon İsusen içoğoxun Bavay barada əyitpsuna tet'un q'amişaki.
28 T'e vədə İsusen pine: «Vǎn *Amdari Ğara ala ěqevk'at'an [y] avabakalnan ki, Zu Şozu, Zaxun c'evk'iyal sa şey tezbsa, saycə Bavan Za hetər zombenesa, t'etərəl exlətezbsa. 29 Za Yaq'abiyo Zaxune. Şot'in Za tək tene bare, şot'aynak' ki, Zu həmişə Şot'ay xoşel eğalt'uz bsa».
30 İsusen me əyitmoğo uk'at'an amdarxoy gelo Şot'o věne baki.

Serinen amdarxo çark'est'un

31 İsusen İçu vě iudeyxo pine: «Əgər vǎn Bezi əyiten tağaynan, həgigiyal, Bezi şagirdxonan. 32 T'e vədə vǎn seri k'ə baksuna avabakalnan, serinenal vǎx çark'est'ale».
33 İudeyxon İsusa coğabt'un tadi: «Yan Avrahami nəsiləxunyan, sal sa vədəl şuk'k'ali k'ul teyan bake. "Vǎn çark'eğalnan" k'ə upsuna?» [z] 34 İsusen şot'oğo pine: «Serina, serinaz vǎx nex: günax əşp'est'ala amdar iz günaxi *k'ule. 35 K'ul ailin boş həmişə tene yəşəyinşbsa, ğar isə həmişə ailin boşe. 36 Vǎx çark'est'alo Ğaresa, t'e vədə vǎn həgigiyal çark'eğalnan.
37 Vǎn Avrahami nəsiləxun baksuna avazu, ama p'urumal Za bespsunnan çuresa şot'o görə ki, Bez əyit vǎx p'atenep'sa. 38 Zu Bez Bavay t'ŏğŏl ak'it'oğoz exlətpsa, vǎn isə ef bavaxun ibakit'oğonan bsa».
39 Şot'oğon İsusa coğabt'un tadi: «Beşi bava Avrahame». İsusen

---

[y] **8:28** İoan. 3:14
[z] **8:33** Mat'. 3:9; Luk'. 3:8

şot'oğo pine: «Avrahami nəsiləxun bakiynaniy, Avrahamallarik' Buxačuğoy çureğalt'oğonan əməlboy. 40 Vən isə Za - Buxačuğoxun ibaki serina vəx uk'ala Amdara bespsunnan çuresa. Avrahamen metər əşurxo tene biq'e. 41 Vən efi bavay biq'i əşurxonan bsa».

Şot'oğon əcoğon biq'i "yan nanaxun bic' baki əylux teyan, beşi sa Bavane bu, Şoval Buxačuxe" pit'un. 42 İsusen şot'oğo pine: «Əgər ef Bava Buxačux bakiniy, Za çurnanğoy, şot'aynak' ki, Za Buxačuğone dünyəne yaq'abe, həysəl memiyazu. Zu Bez ext'iyəren tez hare, Şot'ine Za yaq'abe. 43 Bezi uk'alt'oğo het'aynak' tenan q'amişaksa? Şot'aynak' ki, Bezi əyitmoğo ŭmŭxlaxsun çurtenansa. 44 Vən ef bava iblisaxunnan, ef bavay çureğalt'oğoval bsunnan çuresa. Şo burqesunaxun [a] amdar besp'ale, seri bakala hər şeyal şot'oxun əxile, şot'aynak' ki, şot'ost'a seri uk'ala hik'k'al butene. Əfçi əyitpsuna şaat'e başarbsa, şot'aynak' ki, əfçiduğale hamal əfçiduğalxoy kalone. 45 Zu isə düzinə exlətpsuna görə vən Za větenanbaksa. 46 Vəxun şina subutbes bakon ki, Zu hevaxt'esa sa günax əşez biq'e? P'oy düzinəz əyitesa, het'aynak' Za tenan vębaksa? 47 Buxačuğoxun bakala amdaren Buxačuğoy əyitə inebakon. Vən isə tenan ibaksa, şot'aynak' ki, Buxačuğoxun tenan».

İsusi İzi həmişə baksuni barada əyitpsun

48 T'e vədə iudeyxon pit'un: «Hun həgigiyal sa *samariyalunu, [b] vast'aal murdar urufe bu». 49 İsusen coğabe tadi: «Zast'a murdar uruf tene bu, Zu Bezi Bavaz hörmətbsa, vən isə Za hörmətəxun sananksa. 50 Zu Zaynak' s'i tez q'azayinşbsa, Zaynak' s'i q'azayinşest'alo Divanbalone. 51 Serina, serinaz vəx nex: «Şiin Bezi əyitə əməlbayin, sal sa vədə bisun tene ak'al».

52 İudeyxon Şot'o pit'un: «Həysə həgigiyal avayanbaki ki, vast'a murdar urufe bu. Avrahamal p'urene, *xavareçalxoval. Ama Hun "şiin Bezi əyitə əməlbayin, sal sa vədə tene biyal" nexnu. 53 Hun beşi bava Avrahamaxunal kalanu? Şoval p'urene, *xavareçalxoval. Axıri Hun Va şun hesabsa?» 54 İsusen şot'oğo metəre coğab tadi: «Əgər Zuz Zaynak' s'i q'azayinşbsasa, Bezi s'i hik'k'ale, ama Zaynak' s'i q'azayinşest'alo Bezi Bavane. Vən Şot'o "beşi Buxačux" pinan k'ale. 55 Ama Şot'o tenan çalxi. Zu isə Şot'o çalezxsa. Əgər "Şot'o tez çalxsa" pizuy, vəllarik' əfçiduğal bakalzuy. Ama Zu Şot'o çalezxsa, İz

[a] **8:44** Burq. 3

[b] **8:48** - İudeyina samariyalu upsun təhk'ire hesabbaksay, şot'aynak' ki, iudeyluğoy samariyaluğoxun ara buteney.

əyitəl əmələzbsa. 56 Ef bava
Avrahamen Bezi eysuna gelene
yaq'běğsay. Bezi eysuna ak'iyal gele
mŭqey».
57 T'e vədə iudeyxon Şot'o pit'un:
«Vi sal əlli yəş tene bu, Avrahamen va
hetəre ak'i?» 58 İsusen şot'oğo pine:
«Serina, serinaz vəx nex: Avraham
nanaxun bakalt'uxun běš Zu
Bakalozu». [c] 59 Me əyitmoğo görə
İsusa ǰělayinşbseynak' ǰět'un ext'i,
ama İsus amdarxoy piyexun açi
*xramaxun c'ere.

9

K'ač'i amdari q'olaybaksun

1 Sa ği İsusen yaq'en tağat'an sa
amdare ak'i. T'e amdar nanaxun
k'ač'ine bakey. 2 İz şagirdxon İsusaxun
xavart'un haq'i: «Ravvi, şina günax
əşpest'e ki, me amdar k'ač'ine
nanaxun bake: için, yoxsa iz
nana-bavan?» 3 İsusen coğabe tadi:
«Mo nə me amdari əşp'est'i günaxa
görəne bake, nə iz nana-bavay
əşp'est'i günaxa görə. Mo Buxačuğoy
əşurxo me amdari yəşəyinşast'a
çoyelq'an c'eri pine bake. 4 Heq'ədər
ki ğenaxune, Za Yaq'abit'ay əşurxo
balayan. Samal oşa bayinq' bakale, t'e
vədə şuk'k'alen əşp'es tene bakon.
5 Heq'ədər ki Zu dünyənezu, Zu
dünyəni işiğzu». [d] 6 Me əyitmoğo
pit'uxun oşa İsusen oq'a çupi, t'e
çupuna k'ulaxun gərbi oč'ine düzbi.
Oşa t'e oč'ina k'ač'i amdari piyel ladi
7 pine: «Taki, Siloam hovuza vi çoya
os'k'a». ("Siloam" - "yaq'abakiyo"
upsune.) Şot'inal taśi iz çoya os'ek'i,
qaybakat'an isə iz pulmoğon ene
aneksay.
8 T'e amdari q'onşiğon q'a
süft'inəxun şot'o sa dilənçi k'inək'
çalxalt'oğon next'uniy: «Mo t'e
dilənçiluğbala amdar tene ki?»
9 Bəzit'oğon "şone" pit'un,
t'ǐyəmit'oğon "təə, ama şot'o
oşq'arest'a" pit'un. İçin isə "zu hat'e
amdarzu" pine. 10 Şot'oxun xavart'un
haq'i: «P'oy hetəre baki ki, vi piyel
işiğe hari?» 11 Şot'in coğabe tadi:
«İsus uk'ala Amdaren oč'i düzbi bezi
piyel lanedi, za "taki Siloam hovuza vi
çoya os'k'a" pine, zuval taśi bez çoya
os'k'it'uxun oşa bezi pulmux qayeśi».
12 Şot'oxun xavart'un haq'i: «P'oy t'e
amdar maya?» Şot'in pine: «Tez ava».

Fariseyxoy q'olaybaki amdaraxun bala silist'

13 Me süft'inəxun k'ač'i baki amdara
*fariseyxoy t'ŏğŏlt'un eçeri
14 şot'aynak' ki, İsusen oč'i düzbi
şot'ay pula q'olaybi ği *Şamat' ğiney.
15 *Fariseyxonal t'e amdaraxun hetəre
baki ki, aksan burqi pi xavart'un haq'i.
T'e amdarenal "Şot'in bezi piyel oč'ine

[c] **8:58** C'eys. 3:14; İoan. 1:1; 8:24,28; Qay. əyit 1:4-6,8

[d] **9:5** Mat'. 5:14; İoan. 8:12

laxi, zuval taśi bez çoya os'ezk'i, isə azaksa" pine.
16 T'e vədə *fariseyxoxun bəzit'oğon pit'un: «Me amdar Buxačuğoxun tene, şot'aynak' ki, *Şamat' ğine k'anunxo tene əməlbsa». T'e sunt'oğon isə "günaxkər amdaren metər möcüzəlü nišanxo hetəre ak'est'es bakon?" pit'un. Hametər şot'oğoy arane fikirxo cöyebaki.
17 Şot'o görə saal k'ač'i amdaraxun xavart'un haq'i: «P'oy hun me amdari barada k'ən nex? Axıri şot'in vi pulmoğone qaype». K'ač'i amdarenal "Şo *xavareçale" pine.
18 Ama iudeyxoy kalorox hələl větet'uniy ki, me amdar k'ač'ine bake, isəəl aneksa. Mot'o görəl q'olaybaki amdari nana-bava k'alpi 19 şot'oğoxun xavart'un haq'i: «Mo ef ğare? Vən nexnan ki, ko nanaxun bakat'an k'ač'ine bake. P'oy hetəre baksa ki, həysə aneksa?» 20 Şot'ay nana-bavan pit'un: «Hoo, mo beşi ğare, nanaxun bakat'anal k'ač'ine bake. 21 Ama həysə hetəre aksa nəəl iz pulmoğo şina q'olaybe avateyan. İçuxun xavar haq'anan. Mis'ik' tene, iz barada içinq'an pi».
22 Şot'oğon iudeyxoy kalat'oğoy q'ĭyexunt'un me əyitmoğo pi, şot'aynak' ki, iudeyxoy kalorox ene q'ərara haret'uniy ki, şiin İsusi Xrist'os baksuna q'abulbayin, t'e amdari tura sinagogaxun bot'alt'un. 23 Mot'o görət'un t'e amdari nana-bavan "mis'ik' tene, içuxun xavar haq'anan" pi.
24 İudeyxoy kalat'oğon süft'ə k'ač'i baki amdara p'ămci kərəm k'alpi şot'o pit'un: «Buxačuğo elasp'a ki, düz uk'alnu. Yan me amdari günaxkər baksuna avayan». 25 Şot'inal coğabe tadi: «T'e amdari günaxkər baki nu baksuna tez ava. Sa şeyaz ava ki, süft'ə k'ač'izuy, ama həysə azaksa».
26 Şot'oxun xavart'un haq'i: «Şot'in va k'ə bi? Vi pulmoğo hetəre q'olaybi?»
27 Şot'in coğabe tadi: «Həysəz vəx exlətp'i, ama tenan ŭmŭxlaxi. Het'aynak'nan mot'o saal ibaksun çuresa? Bərkə vənal Şot'ay şagird baksunnan çuresa?» 28 Şot'o ǰamdi pit'un: «Hunnu şot'ay şagird, yan isə Moiseyi şagirdxoyan. 29 Yan avayan ki, Moiseyaxun exlətp'iyo Buxačuxe, me amdari isə mayin baksuna teyan ava».
30 T'e amdaren pine: «Məət't'əl mandalane ki, vən Şot'ay mayin eysuna tenan ava, ama Şot'in bezi pulmoğone q'olaybi. 31 Ama avayan ki, Buxačuğon günaxkərxo təə, İçu q'abulbi İz əyiten tağala amdarxone ibaksa. 32 Sal sa vədine şuk'k'alen tene ibakey ki, şinesa nanaxun k'ač'i baki amdari pulmoğo qayk'ane. 33 Əgər me Amdar Buxačuğoxun nu bakiniy, hik'k'al bes tene bakoy».
34 Şot'oğon isə t'e amdari loxol haraypi pit'un: «Belxun-ošel günaxi boşen nanaxun bake! İsə yax dərs tadalan baki?» Metər piyal şot'o şəp't'unśi.

Fariseyxoy içoğoy k'ač'iluğa nu aksun

35 İsusen t'e amdara şəp'esuni
barada inebaki. Oşa şot'o bəğəbi
pine: «Hun *Amdari Ğara vënu?»
36 Şot'in xavare haq'i: «Bezi *ağa,
şot'ay Şu baksuna za upa, zuval vë
bakaz». 37 İsusen şot'o pine: «Şo
həysə vi ak'ala, vi İçuxun exlətp'ala
Amdare». 38 Şot'inal "ay Q'ončux,
vëzu" pi İsusi bëš past'eśi. 39 İsusen
pine: «Zu me dünyəne amdarxoy
əşurxo çoyel c'evkseynak'ez hari ki,
nu ak'alxon ak'eq'at'un, ak'alorox isə
k'ač'iq'at'un baki».
40 Şot'ay t'öğöl bakala bəzi
*fariseyxon me əyitmoğo ibaki "bərkə
yanal k'ač'iyan?" pi Şot'oxun
xavart'un haq'i. 41 İsusen şot'oğo pine:
«Əgər k'ač'i bakiynaniy, ef loxol günax
tene bakoy. Ama həysə "ayanksa"
upsunen ef günaxxo ef loxole
manst'a».

10

Şaat' çoban

1 «Serina, serinaz vəx nex: eğeli ağıla
iz çomoxun təə, çərvəndəxun cupi
bağalo oğri saal fŭq'k'ale. 2 Ama
çomoxun bağalo eğelxoy çobane.
3 Q'aroolçinen çomo şot'aynak'e
qayk'on, eğelxonal şot'ay səsəne
ŭmŭxlaxon. Şot'inal iz eğelxo s'iyen
k'alpi şot'oğo qavunane c'evk'on. 4 İz
eğelxo bitova qavuna c'evk'it'uxun
oşa iç bëš, eğelxoval şot'ay
bač'anexune tağon, şot'aynak' ki,
şot'ay səsə çalt'unxsa. 5 Ama q'erəz
amdari bač'anexun tet'un tağon,
şot'oxun t'it'unt'on, şot'aynak' ki,
q'erəz amdari səsə tet'un çalxsa».
6 İsusen me məsəlinə exlətebi, ama
şot'oğon İsusi exləti məninə tet'un
q'amişaki. 7 Şot'aynak'al İsusen
şot'oğo p'urum pine: «Serina, serinaz
vəx nex: Zu - eğelxoynak' çomozu.
8 Zaxun bëš hariyorox bito oğriyox q'a
fŭq'k'alxone, ama eğelxon şot'oğo
tet'un ŭmŭxlaxi. 9 Zu - çomozu, şu me
çomoxun bağayin, çark'eğale. Şo
baśi-c'eğale, içeynak' ot't'ağ
bəğəbale. 10 Oğri saycə başq'seynak',
bespseynak' saal śarbseynak'e eysa,
Zu isə şot'oğo yəşəyinş, əsil yəşəyinş
tast'eynak'ez hare.
11 Zu - şaat' çobanzu, şaat' çobanen
eğelxoynak' iz elmoğoval q'urbane
tadon. 12 Tənginen əyiteśi çoban isə
eğelxoy q'ončux tene, şot'aynak'al ule
eysuna ak'at'an şot'oğo bosi t'inet'on.
Ulenal şot'oğo həfədon, şot'oğo śarpi
śinek'on. 13 Şo tənginen əyiteśine,
şot'aynak'al eğelxoynak' ük' tene
bok'ospsa. 14-15 Zu şaat' çobanzu.
Hetər ki, Bavan Zane çalxsa, Zu Bavaz
çalxsa, hametərəl bezit'oğoz çalxsa,
bezit'oğonal Zat'un çalxsa. Zu
eğelxoynak' Bezi elmoğo q'urbanez
tast'a. [e] 16 Bezi me ağılaxun nu bakala
q'erəzəl eğelxozax bu, Zu şot'oğoval
eçalazu. Şot'oğonal Bezi səsə
ibakalt'un, t'e vədə tək sa sürü, tək sa

[e] **10:14-15** Mat'. 11:27; Luk'. 10:22

Çoban bakale.
17 Zu Bezi elmoğo q'urbanez tast'a
ki, oşa şot'o qaydi qoş ext'az. Bavanal
Za mot'o görəne çuresa. 18 Bezi
elmoğo Zaxun şuk'k'alen haq'es tene
bakon, ama şot'o Zuz tast'a. Şot'o
tast'eynak'al, oşa qaydi qoş
exst'eynak'al Bezi ext'iyəre bu. Axıri
me əmirə Bezi Bavaxunez haq'e».
19 Me əyitmoğo görə iudeyxoy arane
p'urum fikirxo cöyebaki. 20 Şot'oğoy
gelet'in pine: «Me amdarast'a murdar
urufe bu, ko gije. Het'aynak'nan kot'o
ŭmŭxlaxsa?» 21 T'ĭyəmit'oğon isə
pit'un: «Morox içust'a murdar uruf
bakala amdari əyitmux tene. Maya
ak'eśe ki, murdar urufen k'ač'i amdari
pulmoğo q'olaybane?»

İudeyxoy İsusa nu vĕbaksun

22 Ĭĭenaney, Yerusalimal *İşiği
axsibayt'un [f] c'ovakest'ay. 23 İsus
*xrame məəlin hərrəmine bakala
Solomoni seyvane taranney.
24 İudeyxo İsusi hərrəmine gireśi Şot'o
pit'un: «Heq'ədər yax şüpin boş
efalnu? Əgər Hun *Xrist'osnusa, yax
qay upa». 25 İsusen şot'oğo coğabe
tadi: «Zu vəx exlətezbi, ama vĕ tenan.
Bezi Bavay s'iyen biq'i əşurxon Bezi
barada şahidluğebsa. 26 Ama vən Za
vĕ tenan, şot'aynak' ki, Bezi
q'uziğoxun tenan. 27 Bezi q'uziğon
Bezi səsə çalt'unxsa, Zuval şot'oğo
çalezxsa, şorox Bezi bač'anexunt'un
eysa. 28 Zu şot'oğo həmişəluğ
yəşəyinşez tast'a. Şoroxal sal sa vədə
tet'un biyal, şuk'k'alen şot'oğo Bezi
kiyexun haq'es tene bakal. 29 Şot'oğo
Za tadi Bava bitot'uxun üst'üne.
Şuk'k'alen şot'oğo Bavay kiyexun
haq'es tene bakon. 30 Zu q'a Bava
sayan».
31 İudeyxon p'urum ĭĕt'un ext'i ki,
Şot'o ĭĕlayinşat'un. 32 İsusen şot'oğo
pine: «Zu vəx Bavaxun eğala gele
şaat' əşurxoz ak'est'i. Vən kot'oğoy
mat'u görənən Za ĭĕlayinşbsun
çuresa?» 33 İudeyxon Şot'o coğabt'un
tadi: «Va kot'o görə təə, adi amdar
baksunen Va Buxačux bi Buxačuğoy
əleyinə əyitpsuna görəyan
ĭĕlayinşbsa». [g] 34 İsusen şot'oğo pine:
«P'oy ef Ĭvel Śame boş tene śameśe
ki, "Buxačuğon pene: <Vən
buxačuxxonan>"? [h] 35 Buxačuğon İzi
əyitə avabakest'i amdarxo İçine
<buxačuxxonan> nexe. Ĭvel Śamal
avanan ki, pozmişakes tene bakon.
36 İsə vən uk'alnan ki, Zu - Buxačuğon
c'ək'p'i düynəne yaq'abi Amdaren -
"Zu Buxačuğoy Ğarzu" upsunen
Buxačuğoy əleyinəz əyite? 37 Əgər

[f] **10:22** *İşiği axsibay* - Me axsibayast'a iudeyluğon İsusi nanaxun baksunaxun 164 usen bĕš Yerusalima baki xrame surluğon murdarlayinşit'uxun oşa, şot'ay təzədən pak saal ĭvel baksuna, t'et'iya p'urum Buxačuğo q'ulluği burqesunat'un q'eydbsa.

[g] **10:33** Lev. 24:16
[h] **10:34** Ĭvel măğ. 82:6

Bavay biq'ala əşurxo tez biq'sasa, Za vě ma bakanan. 38 Ama me əşurxo bizaqsasa, Za vě nuval bakaynan, Bezi biq'ala əşurxo věbakanan ki, Bava Zast'a, Zuval Bavast'a baksuna avabaki q'amişakes bakanan».
39 İudeyxon p'urum İsusa biq'sunt'un çureśi, ama Şo içoğoy kiyexun c'efedi.
40 İsus p'urum İordan oqe t'e soğo tərəf, İoanen süft'ə *k'unuk'bala gala taśi t'et'iya manedi. [i] 41 Şot'ay t'ŏğŏl gele amdare eysay. Şot'oğon next'uniy: «İoanen sal sa möcüzəlü nišan nuval ak'est'i bakayin, şot'ay me Amdari barada pi bito əyitmux düze c'eri». 42 Gele amdarxoval t'et'iya İsusa vět'un baki.

11

P'uri Lazari běyinbaksun

1 Bet'anya ayize yəşəyinşala Lazar s'iyen sa amdar azarayinşebaki. Şot'ay Mariya saal Mart'a s'iyen p'ə xunçine buy. [j] 2 Mo hat'e *Q'ončuğoy loxol adeğala c'əyin lapi Şot'ay turmoğo iz popen šarpi Mariyaney. Azarayinşaki Lazar şot'ay viçiney. [k] 3 Xunçimoğonal "ay Q'ončux, Vi çureğala amdar azarine" pi İsuseynak' xavart'un yaq'abi. 4 İsusen mot'o ibaki pine: «Me azari axır bisun tene, Buxačuğoy kala s'i çoyel c'eyseynak'e. Şot'ay köməyen Buxačuğoy Ğaren kala s'i q'azayinşeq'an pine bake».
5 İsusen Mart'a, şot'ay xunça saal Lazara çuresay. 6 Ama Lazari azari baksuna ibakat'an İz baki gala p'ə ğiyal manedi. 7 Oşa isə İz şagirdxo "p'urum İudeyina tağen" pine. 8 İz şagirdxon Şot'o pit'un: «Ravvi, t'et'iya bakala iudeyxon samal vədə mot'oxun běš Va ǰělayinşbsunt'un çuresay. Hun p'urumal t'et'iya qayenbaksa?» 9 İsusen coğabe tadi: «Ğine p'as's'e saad tene ki işiğ? Şu ğenaxun tarak'ayin, tene lamandon, şot'aynak' ki, me dünyənə işiğ baksuna görə aneksa. 10 Ama şu üşe tarak'ayin, lamanedon, şot'aynak' ki, içust'a işiğ tene bu». 11 İsusen me əyitmoğoxun oşa şot'oğo pine: «Beşi dost' Lazar nep'axeśi. Zu şot'o muğurbseynak'ez taysa». 12 T'e vədə İz şagirdxon Şot'o pit'un: «Əgər nep'axeśenesa, q'olaybakale».
13 İsusen şot'ay bisuni baradane exlətpsay, ama şot'oğon t'etərt'un fikirbsay ki, nep'axesuni baradane nex. 14 T'e vədə İsusen şot'oğo qay pine: «Lazar p'urene. 15 Ama Zu vəx görə mŭqzu ki, t'et'iya tez bake - metər vən Za lap usum vě bakalnan. İsə ekinan şot'ay t'ŏğŏl tağen».
16 "Əkiz" k'aleğala T'omasen t'e soğo şagirdxo pine: «Ekinan yanal taśi İsusaxun sagala biyen!»
17 İsus t'iya hari avanebaki ki, Lazar ene bip' ğine *gərəmzin boşe.
18 Bet'anyay q'a Yerusalimi arane

[i] **10:40** İoan. 1:28
[j] **11:1** Luk'. 10:38-39
[k] **11:2** İoan. 12:3

qos's'e st'adinaxunal [l] mal yaq'e buy,
[19] şot'aynak'al Mart'a q'a Mariya
içoğoy viçi bisuna görə buldirist'luğ
tast'a gele iudeyxone harey.
[20] Mart'a İsusi eysuna ibaki Şot'ay
běše c'eri, Mariya isə k'oyane çurpi.
[21] Mart'an İsusa pine: «Ay Q'ončux,
əgər Hun memiya bakinuy, bezi viçi
tene biyoy. [22] Ama avazu ki, Hun
həysəl Buxačuğoxun k'ə çureğayin,
Şot'in Va tadale». [23] İsusen şot'o "vi
viçi běyinbakale" pine. [24] Mart'an
Şot'o pine: «Avazu ki, běyinbakale,
běyinbaksuni vədine, axırınci ğine
şoval běyinbakale». [25] İsusen şot'o
pine: «Zu - Yəşəyinşzu, běyinbaksunal
Zaxune. Za vě bakalo biyayinal,
yəşəyinşale, [26] yəşəyinşi Za vě
bakaloval sal sa vədə tene biyal.
Mot'o věnu?» [27] Mart'an Şot'o coğabe
tadi: «Hoo, ay Q'ončux, vězu ki, İzi me
dünyəne eysuna beş yaq'běğala
Buxačuğoy Ğar, yəni Xrist'os, Hunnu».
[28] Mart'an mot'o pit'uxun oşa taśi iz
xunçi Mariya c'əp'k'in k'alpi pine:
«Məəlim memiyane, vane k'ale».
[29] Mariyan kot'o ibakala k'inək' kap
hayzeri İsusi t'ŏğŏle taśi. [30] İsus hələ
ayize tene baśey, Şo Mart'a İz běš
c'eri gala çurpeney. [31] Mariya ük'
tadala, içuxun sagala k'oya bakala
iudeyxon şot'ay kap hayzeri qavuna
c'eysuna ak'at'an pit'un p'oyla ki,
ŏnŏpseynak' *gərəmzoğone taysa.
Kot'o görəl şot'ay bač'anexun
tat'unśi. [32] Mariyan İsusi bakala gala
p'ap'i Şot'o anek'i, İz turnoq'a biti
pine: «Ay Q'ončux, əgər Hun memiya
bakinuy, bezi viçi tene biyoy».
[33] İsusen Mariyay q'a şot'ay t'ŏğŏl
hari iudeyxoy ŏnŏpsuna ak'at'an içu
gele pise təsirbi. [34] Şot'in xavare haq'i:
«P'urina mayanan laxe?» Şot'o pit'un:
«Beşi *Ağa, eki ak'est'en». [35] İsusen
ŏnŏnepi. [36] T'e vədə iudeyxon
"běğanan şot'o hetəre çuresay!"
pit'un. [37] Ama şot'oğoy bəzit'oğon
pine: «K'ač'i amdari piyel işiğ eçeri me
amdaren sa şey bes tene bakoy ki, me
amdar nu p'uriniy?»
[38] Hametər İsus dilxor
*gərəmzoğone taśi. *Gərəmzoğ sa
*mağaraney, [m] iz bağala gane
ǰomost'al ǰět'un t'ık'ırdey. [39] İsusen
pine: «J̌ena ext'anan!» P'urit'ay xunçi
Mart'an şot'o pine: «Ay Q'ončux,
t'et'iin yəgin ki adesa, axıri şot'ay
bisun bip' ğine». [40] İsusen pine: «P'oy
Zu va tez pey ki, vě bakayin,
Buxačuğoy kalaluğa ak'alnu?»
[41] Metərluğen, ǰěna ext'undi.
İsusenal ala běği pine: «Ay Bava, Za
ibaksuna görə Va şükürezbsa. [42] Avazu
ki, Za həmişə inbaksa. Ama mot'o
Bezi t'ŏğŏl çurpi camaateynak'ez nex
ki, Za Hun yaq'absuna věbakat'un».
[43] Me əyitmoğo pit'uxun oşa ost'aar
pine: «Lazar, qavuna c'eki!» [44] P'uriyal

[l] **11:18** *qos's'e st'adi* - 3 k'm. ǐša

[m] **11:38** *Mağara* q'ayani boş bakala ams'iluğ, t'e vaxt' p'uri amdarxo t'iyat'un laxsay.

qavunane c'eri. Şot'ay tur-kul parçinen, ço isə dəsməren bəc'ürey. İsusen şot'oğo "me amdara qaypanan taśeq'an" pine.

Fariseyxoy İsusa bespsuni niyət

(Mat'. 26:1-5; Mrk'. 14:1-2; Luk'. 22:1-2)

45 T'e vədə Mariyay t'ŏğŏl hari iudeyxoy gelet'in İsusen k'ə bsuna ak'i Şot'o vĕt'un baki. 46 Ama şot'oğoxun bəzit'oğon *fariseyxoy t'ŏğŏl taśi İsusen bit'oğo şot'oğo exlətt'unbi.
47 T'e vədə samci bĕyinšxon q'a *fariseyxon *Kala Şurina girbi pit'un: «Yan k'ə ben? Me amdaren gele möcüzəlü nišanxone ak'est'a. 48 Əgər Şot'o bark'ayan, bito Şot'o vĕ bakale. Rimluğonal hari beşi *xrama q'a dirist' me azuk'a əfçibalt'un».
49 T'et'iya bakalt'oğoxun sunt'in, hat'e useni samci bĕyinšxoy kalo bakala K'ayafan şot'oğo pine: «Vən hik'k'al tenan ava.
50 Q'amiştenanbaksa ki, vəynak' bütüm me azuk'i k'as'esaxunsa sa amdari me azuk'eynak' bisun şaat'e?»
51-52 Şot'in me əyitmoğo içuxun tene pi, ama t'e useni samci bĕyinšxoy kalo baksunen xavareçalluğebi. Şot'in İsusi saycə me azuk'eynak' təə, me dünyəne səpələyinşəki Buxačuğoy əyloğo bitova sagala girbseynak' bisunane xavareçalluğbi.
53 Metərluğen, hat'e ğinaxun əyitə sat'unbi ki, İsusa besp'at'un.
54 İsus ene iudeyxoy arane qay tene taraney. Şo t'et'iin çöle ĭša bölginə, Efrayim uk'ala şəhərene taśi, İz şagirdxoxun t'et'iya manedi.
55 İudeyxoy *C'ovaksuni axsibay [n] ĭšalayinşebaksay. Gele amdar *C'ovaksuni axsibayaxun bĕš içoğo pakbseynak' ayizmoğoxun Yerusalimane hari. 56 Şot'oğon İsusa qəvt'unsay, *xrame məəlne çurpi sun-sunaxun xavart'un haq'say: «K'ənan fikirbsa? Şo axsibaya tene eğal?» 57 Samci bĕyinšxon q'a *fariseyxon isə "şot'ay ganu avabakalt'in yax xavarq'an tadi" pi əmirt'un tadi ki, Şot'o biq'at'un.

12

Mariyay İsuseynak' eçeri pay

(Mat'. 26:6-13; Mrk'. 14:3-9)

1 *C'ovaksuni axsibayaxun [o] ŭq ği bĕš İsus Bet'anyinane hari. İsusen p'uri ganuxun bĕyinbi Lazaral t'et'iyane yəşəyinşbsay. 2 T'et'iya İsusi eysuni s'iyal q'onaxluğt'un tadi. Mart'an q'ulluğebsay. Lazaral İsusaxun sagala q'onağxoy araneney.
3 Mariyan isə sa lit'ra [p] toyexlu təmiz narde c'əyin ext'i İsusi turmoğoy loxol lapi iz popen šarpsane burqi. C'əyini muč'a aden k'oja haneq'i. [q]
4 Ama İsusi şagirdxoxun sunt'in,

---

[n] **11:55** C'eys. 12:1-27
[o] **12:1** C'eys. 12:1-27
[p] **12:3** *sa lit'ra* - 300 gr. samal gele
[q] **12:3** Luk'. 7:37-38

mat'in ki, oşa Şot'o toydaley, İuda İsk'ariot'en pine: [5] «Mot'oxunsa me c'əyinə xibbaç dinara [r] toydi kəsibxo paybese bakoy». [6] Me əyitə kəsibxoy q'ayğina manst'una görə təə, iç oğri baksuna görəne nexey, şot'aynak' ki, içust'a bakala təngin toraya amdarxoy laxalt'uxun sa paya başeq'say. [7] T'e vədə İsusen pine: «Me çuğo ma galda, şot'aynak' ki, me c'əyin Za oçalaxbala ğineynak'ey. [8] Kəsibxo həmişə ef t'ŏğŏlt'un, Zu isə həmişə ef t'ŏğŏl tez bakal».

[9] Me vədə iudeyxoy gelo isə İsusi Bet'anyina baksuna avabaki ham İsusa görə, hamal Şot'in p'uri ganuxun bĕyinbi Lazara ak'seynak' t'et'iyat'un hari. [10] T'e vədə samci bĕyinšxo Lazaral bespsuni q'ərarat'un hari [11] şot'aynak' ki, iudeyxoy gelo Lazara görəne İsusi tərəf c'ovaki Şot'o vĕ baki.

İsusi Yerusalima baysun

(Mat'. 21:1-11; Mrk'. 11:1-11; Luk'. 19:28-40)

[12] Əyc'indəri, axsibaya hari amdarxoy gelo İsusi Yerusalima eysuna ibaki [13] p'almin xode c'ik'urxo ext'i Şot'ay bĕše c'eri. Şot'oğon

"Hosanna! [s]
*Q'ončuğoy s'iyen eğalo he
bəxt'əvəre!
İsraili padçağeynak'
xeyir-bərəkətq'an
baki!"

uk'a harayt'unney. [t]

[14] İsusen sa cəyil elem bğğbi iz bač'ane laneśi. Hetər ki, śameśene:

[15] «Ay Sioni xuyər, [u] ma q'ĭba!
Bĕğa vi padçağ sa cəyil elema laśi
enesa». [v]

[16] İsusi şagirdxon t'e vədə mot'oğoy k'ə upsuna tet'un q'amişaksay. Ama İsusi s'i alabakit'uxun oşa, Şot'ay barada śameśit'oğo saal camaati Şot'ay bĕš hetər śameśeneysa, hat'etərəl c'eysuna eyex badi q'amişt'unbaki.

[17] Lazara *gərəmzoğoxun k'alpi p'uri ganuxun bĕyinbat'an İsusi t'ŏğŏl bakala camaaten hələl me barada exlətebsay. [18] Amdarxon İsusi me möcüzəlü nišana ak'est'una ibakeney, şot'o görəne Şot'ay bĕš c'erey.

[19] Şot'aynak'al *fariseyxon sun-suna next'uniy: «Bĕğanan, beşi kiyexun hik'k'al tene ayesa. Dirist' dünyə Şot'ay bač'anexune taysa».

İsusi saturbĕš İz bisuna avabakest'un

[20] Axsibaya Yerusalima *bul k'os'bsa

---

[r] **12:5** Sa dinar fəəlin sa ğiluğ maaşa barabarey.

[s] **12:13** *Hosanna* - əbrani muzin «Buxačuğo alxışq'an baki» upsune.

[t] **12:13** Ĭvel măğ. 118:25-26

[u] **12:15** *Sioni xuyər* - "Sion" Yerusalima tadeśi q'erəz s'iyurxoxun soğone. "Xuyər" isə memiya "amdarxo" upsune.

[v] **12:15** Zək. 9:9

harit'oğoy arane sa hema grek'i
muzin əyitk'ala amdare buy.
21 Şot'oğon Galileyin Bet'sayda
ayizexun bakala Filip'i t'ŏğŏl hari şot'o
xoyinšt'unbi: «*Ağa, yan İsusa
aksunyan çuresa». 22 Filip'en taśi
Andreyane pi, Andreyenal Filip'axun
sagala taśi İsusat'un xavar tadi.
23 İsusen coğabe tadi: «Mone,
*Amdari Ğar əslində Şu baksuni çoyel
c'eğala vaxt' harene. 24 Serina, serinaz
văx nex: əgər sa arumi dən oçala biti
tene bisasa, tək sa arum k'inək'əl
manest'a, ama bisanesa, gele bare
tast'a. 25 İz yəşəyinşə çureğalt'in şot'o
açesebon, izi me dünyəne bakala
yəşəyinşə hik'k'al nu hesabbalt'in isə
şot'o həmişəluğ yəşəyinşeynak'e
q'orişon. [w] 26 Şin Za q'ulluğbsun
çureğayin, Bezi bač'anexunq'an hari.
Zu maya bakayiz, Za q'ulluğbaloval
t'et'iya bakale. Şin Za q'ulluğbayin,
Bavanal şot'o hörmətbale.
27 Həysə Bezi ük' narahate. K'ə
uk'az? "Ay Bava, Za me dəyğinəxun
çark'est'a" uk'az? Ama Zu dünyəne
me dəyğin koruğaxun
c'ovakseynak'ez hare! 28 Ay Bava, Vi
s'iya alaba!» Göynuxunal sa səse hari:
«Alazbi, saal alaboz».
29 T'et'iya çurpi camaati bəzit'oğon
mot'o ibaki "göyene gürupi", t'e
sunt'oğon isə "Şot'oxun sa angelene
əyitp'i" pit'un. 30 İsusen pine: «Me səs
Zaynak' tene, văynak'e. 31 Həysə isə
me dünyə divanebaksa, me
günaxbala dünyəni kalaluğbalal [x]
qavuna boseğale. 32 Za isə oçalaxun
ala ĕqevk'at'an, bütüm amdarxo Zaç
zap'k'oz».
33 İsusen me əyitə upsunen İz mani
cürə bisunane ibakest'i. 34 Camaaten
Şot'o coğabe tadi: «Ĭvel Śamurxoxun
ibakeyan ki, *Xrist'os həmişəluğ
mandale. P'oy Hun het'aynak'en
"Amdari Ğar ala ĕqeğalane" nex?
*Amdari Ğar şuva?» [y]
35 T'e vədə İsusen şot'oğo pine: «İşiğ
samal vədə ef arane bakale. İşiğ
bakala vədine tarapanan ki, văx
bayinq'luğen maq'an biq'i. Şot'aynak'
ki, bayinq'luğa tarak'alt'in maya
taysuna tene avabaksa. 36 İşiğ bakala
vədine İşiğa vĕbakanan ki, İşiği əylux
bakanan». İsusen me əyitmoğo
pit'uxun oşa taneśi, şot'oğoy
piyexunal aneçi.

İudeyxoy inadkərluğ

37 Ama İsusen camaati bĕš meq'ədər
möcüzəlü nišanxo ak'est'it'uxun oşal
amdarxo Şot'o vĕ teney. 38 Morox
kot'o görəne baki ki, İsaya *xavareçali
me əyitmux bex p'ap'ane:

«Ay *Q'ončux, beşi xavara şuva
vĕbaki,

[w] **12:25** Mat'. 10:39; 16:25; Mrk'.
8:35; Luk'. 9:24; 17:33

[x] **12:31** *me günaxbala dünyəni
kalaluğbalal* - yəni şeytan.

[y] **12:34** Ĭvel măğ. 110:4; İsa. 9:7; Yez.
37:25; Dan. 7:14

Q'ončuğoy zor şineynak'e
qayeśi?» [z]
[39] İsayan pi k'inək', şorox şot'o görə
vě tet'un baksay ki:
[40] "Buxačuğon şot'oğoy pulmoğo
k'ač'inebi,
İçoğoy haq'ıla kütebi ki,
İçoğoy pulmoğon maq'an ak'i,
İçoğoy haq'ılen maq'an bot'i
Saal Zaç maq'at'un fırıpi ki,
Zu şot'oğo q'olaybaz». [a]
[41] İsayan İsusi kalaluğa aksuna görəne
me əyitmoğo Şot'ay barada pey.
[42] Əslində isə kalat'oğoy gelo İsusa
věney, ama *fariseyxon içoğo
sinagogaxun maq'at'un şəp'eśi pi
mot'o qay tet'un avabakest'ay.
[43] Buxačuğoxun eğala tərifəxunsa
amdarxoxun eğala tərifət'un c'ək'p'i.
[44] İsusen ost'aar pine: «Za vě bakalo
saycə Za təə, Za Yaq'abit'uval věne.
[45] Za ak'alt'in Za Yaq'abit'uval aneksa.
[46] Zu işiğzu. Me dünyəneyal harezu ki,
Za vě bakalo bayinq'luğa maq'an
mandi. [47] Bezi əyitə ibaki şot'o nu
əməlbalt'u isə Zu tez divanbal,
şot'aynak' ki, dünyənə divanbseynak'
təə, dünyənə çark'est'eynak'ez hare.
[48] Za t'ŏŏxbi Bezi əyitmoğo nu
q'abulbalt'ay divanbal ene bune: Bezi
uk'ala əyiten axırınci ğine şot'aynak'
q'ərar c'evk'ale. [49] Şot'aynak' ki, Zu
Zaxun tez əyitp'i, Za yaq'abi Bavane
Bezi k'ə upsuni saal hetər exlətpsuni
barada Za əmir tadi. [50] Zu avazu ki,
Şot'ay çureğalt'oğon həmişəluğ
yəşəyinşe tast'a. Metərluğen, Bavan
za mani əyitmoğo upsuna əmirbenesa
şot'oğoz əyite».

13

İsusi İz şagirdxoy turmoğo os'ksun

[1] *C'ovaksuni axsibay [b]
ĭšalayinşebaksay. İsusen me
dünyənexun cöybaki İz Bavay t'ŏğŏl
qaybaksuni vaxt' hari p'ap'suna
avaney. Şot'in me dünyəne İçu aid
bakalt'oğo həmişə çureśene, axıra
śirik'əl çureśi.
[2] Biyəsin šum ukala vədəney.
İblisenal ene İsusa toyst'uni fikirə
Simon İsk'ariot'i ğar İuday beyne
badeney. [3] İsusen Bavan hər şeya İz
kiyel tast'una, İzi Buxačuğoxun
eysuna, qaybakiyal Buxačuğoy t'ŏğŏl
taysuna avaney. [4] Şot'in İz ganuxun
hayzeri xələtə c'eq'i sa dəsmər ext'i İz
bĭyex ğaçepi. [5] Mot'oxun oşa ləənə xe
bapi şagirdxoy turmoğo os'k'i, İz bĭyex
ğaçp'i dəsmərən šarpsane burqi. [6] İsus
Simon P'et'era ĭšalayinşakat'an şot'in
İsusa pine: «Ay Q'ončux, bezi
turmoğo Hun os'k'alnu?» [7] İsusen
şot'o coğab tadi pine: «Bezi k'ə bsuna
hun həysə təə, oşa q'amişakalnu».
[8] P'et'eren Şot'o pine: «Sal sa vədine!
Hun bezi turmoğo ten os'k'al!» İsusen

[z] **12:38** İsa. 53:1
[a] **12:40** İsa. 6:10; Mat'. 13:14-15; Mrk'. 4:12; Ap'ost'. 28:26-27
[b] **13:1** C'eys. 12:1-27

şot'o coğabe tadi: «Əgər nu os'k'ayiz, Bezi əsil şagird bakes ten bakon».
9 T'e vədə Simon P'et'eren Şot'o pine: «Ay Q'ončux, t'e vədə saycə bezi turmoğo təə, kulmoğo q'a bulal os'k'a». 10 İsusen şot'o pine: «Os'k'alpi amdareynak' saycə turmoğo os'ksun bəse, şot'aynak' ki, şo bul-oš təmize. Vănal təmiznan, ama bütüm təə».
11 Şot'in İçu şiin toydalesa avaney, kot'o görəl "bütüm təmiz tenan" pine.
12 İsusen şot'oğoy turmoğo os'k'it'uxun oşa İz xələtə lapi p'urum İz gala arśi şot'oğo pine: «Zu văynak' k'əz bisa q'amişnanbaki? 13 Văn Za "Məəlim" saal "Q'ončux" pinan k'ale. Düznan nexe, şot'aynak' ki, Zu hat'e Şozu. 14 İsə ki, Zu Q'ončux saal Məəlim baksunen ef turmoğoz os'k'i, vănal sun-sunay turmoğo os'k'alanan. 15 Văx ak'esezdi ki, Zu văynak' bit'u vănal sun-sunaynak' banan. 16 Serina, serinaz văx nex: *k'ul iz ağaxun, elçiyal içu yaq'abit'uxun kala tene.
17 İsə ki me əyitmoğo avanan, văn hametər bsunen bəxt'əvər bakalnan.
18 Ef bitot'ay barada tez nex. Zu Bezi c'ək'p'it'oğo çalezxsa. Ama barta "Zaxun sagala šum ukalo Bez düşməne baki" [c] uk'ala Ĭvel Śam bex p'ap'eq'an. 19 Həysə me əyitmux bex p'ap'alt'uxun běš văx mot'oğo nexzu ki, bex p'ap'at'an vě bakanan: Zu Şozu. 20 Serina, serinaz văx nex: Zu yaq'abalt'u q'abulbalt'in Zane q'abulbsa, Za q'abulbalt'in isə Za Yaq'abit'une q'abulbsa». [d]

İuday İsusa toyst'un

(Mat'. 26:20-25; Mrk'. 14:17-21; Luk'. 22:21-33)

21 İsusen me əyitmoğo pit'uxun oşa gele pis baki pine: «Serina, serinaz văx nex: văxun sunt'in Za toydale».
22 İz şagirdxon me əyitmoğo şi barada upsuna nu avabaksuna görə çəşmişəki sun-sunay loxolt'un běği.
23 İz şagirdxoxun soğo - İsusi çureğala şagird Şot'o lap ĭšaney. 24 Simon P'et'eren t'e şagirdi loxol himebi ki, şi barada upsuna Şot'oxun xavar haq'ane. 25 T'e şagirdenal fırıpi İsusaxun xavare haq'i: «Ay Q'ončux, şo şuva?» 26 İsusen coğabe tadi: «Me šume loq'mina torpi şu tadozsa, şone». Loq'mina torpi Simon İsk'ariot'i ğar İudane tadi. 27 İudan loq'mina ext'ala k'inək' Şeytan şot'ay boşe baśi. İsusen şot'o "k'ə balnusa, usum ba!" pine. 28 İsusen mot'o het'aynak' şot'o upsuna sulfin bel bakalt'oğoy şuk'k'alen tene q'amişaki.
29 Təngin toray İudast'a baksuna görə bəzit'oğon fikirt'unbi ki, İsusen şot'o "axsibaya yaynak' lazım bakala şeyurxo haq'a" nəəl "kəsibxo sa şey tada" nexe. 30 İudan loq'mina

[c] **13:18** Ĭvel măğ. 41:9

[d] **13:20** Mat'. 10:40; Mrk'. 9:37; Luk'. 9:48; 10:16

ext'it'uxun oşa kap qavunane c'eri. Üşeney.

Sun-suna çurekinan

31 İuda c'erit'uxun oşa İsusen pine:
«Həysə *Amdari Ğare s'i alanebaki,
Buxačuğoy s'iyal Şot'oxune alabaki.
32 İsə ki, Buxačuğoy s'i Şot'oxune
alabaki, Buxačuğonal Şot'o İçust'a
alabale, usumluğen alabale. 33 Ay Bezi
əylux! Samal vədəl vəxun bakoz. Vən
Za qəveğalnan, ama Zu iudeyxo "Bezi
tağala gala vən eyes tenan bakon" pi
k'inək' həysə vəxal mot'o nexzu. [e]
34 Vəx təzə sa əmirez tast'a: sun-suna
çurekinan, Zu vəx çureśi k'inək' vənal
sun-suna çurekinan. [f] 35 Əgər efi
sun-suna çuresun bakayin, t'e vədə
bütüm amdarxon avabakalt'un ki, vən
Bezi şagirdxonan».

P'et'eri İçuxun danmişaksuna İsusi saturběš upsun

(Mat'. 26:31-35; Mrk'. 14:27-31; Luk'. 22:31-34)

36 Simon P'et'eren İsusaxun xavare
haq'i: «Ay Q'onçux, mayan taysa?»
İsusen coğabe tadi: «Zu tağala gala
həysə hun Bezi bač'anexun eyes ten
bakon, ama oşa eğalnu». 37 P'et'eren
Şot'o pine: «Ay Q'onçux, həysə
het'aynak' Vi bač'anexun eyes tez
bakon? Vaynak' bezi elmoğoz tadon».
38 İsusen şot'o pine: «Zaynak' vi
elmoğon tadon? Serina, serinaz va
nex: dadalen elk'amin hun Zaxun xib
kərəm danmişakalnu».

14

İsus - Buxačuğoç tağala yaq'e

1 «Barta ef ük' maq'an narahat baki.
Buxačuğo vě bakanan, Zaal vě
bakanan. 2 Bezi Bavay k'oya mandala
ga gelene. Əgər nu bakiniy, vəx uzk'oy
ki, vəynak' ga həzirbsaz taysa? 3 Taśi
vəynak' ga həzirbit'uxun oşa qaybaki
vəx Bezi t'ŏğŏl taşoz ki, Zu bakala gala
vənal bakanan. 4 Bezi tağala gane
yaq'a vən çalnanxsa».
5 T'omasen İsusa pine: «Ay Q'onçux,
Vi maya taysuna teyan ava, yaq'a
hetəryan çalxon?» 6 İsusen şot'o pine:
«Zu - seri, yəşəyinşest'ala yaq'zu.
Bavay t'ŏğŏl tağala saycə sa yaq'e bu,
şoval Zaxune c'ovaksa. 7 Əgər Za
çalxinaniy, Bezi Baval çalnanxoy. İsə
ene vən Şot'o çalnanxsa, Şot'o
aalk'enan».
8 Filip'en Şot'o pine: «Ay Q'onçux,
Bava yax ak'est'a, ko yaynak' bəse».
9 İsusen şot'o pine: «Xeylək vaxt'e ki,
Zu vəxunzu, hələ Za ten çalxi, Filip'?
Za ak'i amdaren Bez Bava ak'ene. P'oy
hun hetəren "Bava yax ak'est'a" pes
bakon? 10 Zu Bavast'a, Baval Zast'a
baksuna vě tenu ki? Vəx pi əyitmoğo
Zaxun tez nexe, ko Zast'a bakala
Bavane İz əşurxo bsa. 11 Zu Bavast'a,
Baval Zast'a baksuna vębakanan,

---

[e] **13:33** İoan. 7:34

[f] **13:34** İoan. 15:12,17; 1 İoan. 3:23; 2 İoan. 5

tenesa mot'o Bezi bala əşurxo görəq'a bakayin vĕ bakanan.
12 Serina, serinaz vĕx nex: Za vĕ amdaren Bezi bi əşurxo içinal bale, hələ kot'oxunal kala əşurxo bale, şot'aynak' ki, Zu Bavay t'ŏğŏlez taysa.
13 Vănal Bezi s'iyen [g] k'ənesa çureğaynan, şot'o booz ki, Bavay s'i Ğarast'aq'an alabaki. 14 He vədə Bezi s'iyen Zaxun sa şey çureğalnansa, şot'o booz.

Ĭvel Urufi barada əyit tast'un

15 Əgər Za çurnansasa, Bezi buyruğxo əməlbalnan. 16 Zu Bava xoyinšboz, Şot'in q'erəz sa *Köməybal yaq'abale, Şoval vĕxun həmişəluğ mandale. 17 Şo Buxačuğoy serina çoyel c'evk'ala Urufe. Şot'o dünyənen q'abulbes tene baksa, şot'aynak' ki, Şot'o nə ateneksa, nəəl çaltenexsa. Vĕn isə Şot'o çalnanxsa, şot'aynak' ki, Şo vĕxune, ef boş mandale.
18 Vĕx yetim tez bark'al, ef t'ŏğŏl eğoz. 19 Samal c'ovakit'uxun oşa dünyənen ene Za atenek'al, ama vĕn Za ak'alnan. Zu yəşəyinşbsuna görə vănal yəşəyinşalnan. 20 T'e ği avabakalnan ki, Zu Bez Bavast'azu, vĕn Zast'anan, Zuval vĕst'azu. 21 Şiin Bezi buyruğxo əməlebsasa, Za çureğalo şone. Bez Bavanal Za çureğalt'u çureğale. Zuval şot'o çureśi Za şot'o ak'est'oz».

22 İsk'ariot' təə, t'e soğo İudan Şot'o pine: «Ay Q'ončux, ko hetəre baksa ki, Hun bütüm dünyənə təə, saycə yaynak' ak'eğalnu?» 23 İsusen şot'o coğabe tadi: «Şiin Za çuresasa, Bezi əyitə bĕğale, Bezi Bavanal şot'o çureğale. Yanal me amdari t'ŏğŏl hari şot'oxun sagala bakalyan. 24 Za nu çureğalt'in Bezi əyiten tene tağal. Ef ibaki zombsun Bezi tene, Za yaq'abi Bavay zombsune.
25 Hələ ki ef t'ŏğŏlzu, vĕx mot'oğo pizu. 26 Ama *Köməybalen - Bavan Bezi s'iyen yaq'abala Ĭvel Urufen hər şeya vĕx zombale. Zu exlətp'i bütüm əyitmoğo ef eyex badale. 27 Ef arane serluğ laxiz taysa, Zast'a bakala serluğa vĕxez tast'a. Zu şot'o vĕx dünyənen tadala k'inək' tez tast'a. Barta ef ük' maq'an narahat baki, qĭmabanan.
28 Zu vĕx "həysə tazsa, oşa p'urum ef t'ŏğŏl eğoz" upsuna inanbaki. Əgər Za çureśinaniy, Bezi Bavay t'ŏğŏl taysuna mŭqnan bakoy, şot'aynak' ki, Bava Zaxun üst'üne. 29 Mot'oğo saturbĕš vĕx pizu ki, mo bex p'ap'at'an Za vĕ bakanan.
30 Ene vĕxun gele tez əyitk'al, şot'aynak' ki, me dünyəni kalaluğbal enesa. Düze, şot'in Bezi loxol kalaluğbes tene bakon, 31 ama dünyənen avabakalane ki, Zu Bava çurezsa, Bavanal Za k'ə bürmişenesa, şot'o bsazu. Həysə isə hayzanan memiin tağen.

[g] **14:13** *Bezi s'iyen* Bez çureğalt'oğo uyğun

15

C'ap' saal iz zoğurux

1 Zu - seri c'ap'zu, Bez Baval t'ulluği
q'ončux. 2 Zast'a bakala bar nu tadala
hər zoğa Bavan k'as'ene. Bar tadala
hər zoğa isə budayinşi təmizebsa ki,
lap gele barq'an tadi. 3 Vən isə Bezi pi
əyiten ene təmiznan.
4 Zast'a mandanan, Zuval vəst'a
mandoz. Zoğ c'ap'e loxol nu bakayin,
için-içuxun bar nu tadala k'inək' vənal
Zast'a nu mandaynan, bar tades
tenan bakon. 5 C'ap' Zuzu, vənal
zoğurxonan. Şu Zast'a mandayin,
Zuval şot'ost'a mandayiz, şot'in gele
bare tadon, şot'aynak' ki, Zasuz
hik'k'al bes tenan bakon. 6 Zast'a nu
mandalo isə, c'ap'axun t'ŏŏx boseśi
q'aribaki zoğ k'inək'e. Metər zoğurxo
girbi aruğo bot'unst'a boneksa. 7 Əgər
Zast'a mandaynan, Bezi əyitmuxal
vəst'a mandayin, k'ə xoyinšbi
çureğaynan, vəx tadeğale. 8 Vən gele
bar eşt'unen saal Bezi şagird
baksunen Bezi Bavay s'i alanebaksa.
9 Bavan Za çureśi k'inək' Zuval vəx
çurezśi. Bezi çuresunast'a mandanan.
10 Əgər Bezi buyruğxo əməlbaynan,
Bezi çuresunast'a mandalnan, hetər
ki, Zu Bavay buyruğxo əməlbi Şot'ay
çuresunast'a manezst'a.
11 Me əyitmoğo vəx exlətezbi ki, Bezi
mŭqluğ vəst'aq'an baki, ef mŭqluğal
bolq'an baki. 12 Bezi buyruğ metəre:
Zu vəx çureśi k'inək' vənal sun-suna
çurekinan. [h] 13 Şuk'k'ali çuresun
dost'eynak' iz elmoğo tadala amdari
çuresunaxun gele bakes batenekon.
14 Əgər Zu vəx bürmişit'oğo
əməlbaynan, vən Bezi dost'urxonan.
15 Ene vəx *nökərxo tez nex,
şot'aynak' ki, *nökəren iz *ağan k'ə
bsuna tene ava. Zu vəx dost'ez nex,
şot'aynak' ki, Bezi Bavaxun ibakit'oğo
bütümə vəx avabakesezdi. 16 Vən Za
tenan c'ək'p'i, Zuz vəx c'ək'p'i
tapşurbi ki, taśi bar tadanan, t'e baral
həmişə mandane. Metərluğen, Bezi
s'iyen Bavaxun k'ə çureğaynan, Şot'in
vəx tadale. 17 Bezi buyruğ mone:
sun-suna çurekinan.

Dünyənen şagirdxo nifrətbsun

18 Dünyənen vəx nifrətbayin, ef eyex
badanan ki, vəxun bĕš Zane nifrətbe.
19 Əgər me dünyənexun bakiynaniy,
dünyənen izi k'inək' vəx çureğoy. Ama
vən dünyənexun tenan, Zu vəx
dünyənexun c'ək'ezpi, kot'o görə
dünyənen vəx nifrətebsa. 20 Zu vəx pi
əyitə ef eyex badanan: "*K'ul iz
ağaxun kala tene". Əgər Za pul tadi
işiğ tet'un tadesa, vəxal hat'etər
balt'un; Bezi əyitə bĕğet'unsa, efiyal
əyitə bĕğalt'un. [i] 21 Kot'oğo bitova efi
Bezi bač'anexun taysuna görə balt'un,
şot'aynak' ki, Za Yaq'abit'u tet'un

---

[h] **15:12** İoan. 13:34; 15:17; 1 İoan. 3:23; 2 İoan. 5

[i] **15:20** Mat'. 10:24; Luk'. 6:40; İoan. 13:16

çalxsa. [22] Zu nu harizuy, şot'oğoxun nu exlətp'izuy, şot'oğoy taxsır tene bakoy, ama həysə günaxkər baksuna görə içoğo təmizə c'evk'es tet'un bakon. [23] Za nifrətbalt'in Bezi Baval nifrətebsa. [24] Əgər Zaxun başq'a şuk'k'alen nu bes bakala əşurxo şot'oğoy arane nu bizuy, içoğoy günax tene bakoy. Ama həysə Bezi bit'oğo ak'it'uxun oşal Zaal, Bezi Baval nifrətt'unbsa. [25] Ama mo kot'o görəne baki ki, Moiseyi Śamurxoy boş śameśi "Za nahaq' gala nifrətt'unbi" əyit bex p'ap'ane. [j]

[26] Bavaxun eğala serina ak'est'ala Urufen - Zu Bavay t'öğölxun vəynak' yaq'abala *Köməybalen, eğat'an isə Bezi barada şahidluğbale. [27] Vənal mot'o ef piin ak'i şahidluğbalnan, şot'aynak' ki, t'e belxun Zaxun sagalanan.

16

[1] Me əyitmoğo vəx nexzu ki, ef vĕluğ nu açane. [2] Vəx sinagogxoxun şəp'eğalt'un. Hamal t'etər sa vədə eğale ki, vəx besp'alt'in Buxačuğo q'ulluğbi baksuna fikirbale. [3] Şot'oğon mot'o balt'un, şot'aynak' ki, nə Bava tet'un çalxi, nə Za. [4] Ama mot'oğo vəx exlətezbi ki, t'e vaxt' eğat'an Bez pi əyitmoğo ef eyex badanan.

Ĭvel Urufi əşurux

Süft'inəxun mot'oğo vəx tez exlətp'i, şot'aynak' ki, vəxun sagalazuy.
[5] Həysə isə Za Yaq'abit'ay t'öğölez taysa, ama vəxun şuk'k'alen Zaxun "mayan taysa?" pi tene xavar haq'sa.
[6] Şot'aynak' ki, me Bezi pit'oğon vəx dərdəne badi. [7] Ama Zu vəx serinaz nex: Bezi taysun ef xeyrinəne. Şot'aynak' ki, nu tağayiz, *Köməybal ef t'öğöl tene eğal, ama tağayiz, Şot'o vəynak' yaq'aboz. [8] Şo eğat'an günaxi, düzgünluği saal divani barada fikiri düz nu baksuna avabakest'ale:
[9] günaxi barada, şot'aynak' ki, Za vĕluğ tene bu; [10] düzgünluği barada, şot'aynak' ki, Zu Bavay t'öğölez taysa, ene Za tenan ak'al; [11] divani barada, şot'aynak' ki, me dünyəni kalaluğbaleynak' [k] ene q'ərar tadeśene.

[12] Hələ vəx Bezi uk'ala gele əyitzax bu, ama həysə korox ef haq'ıla tene p'aq'al. [13] Serina çoyel c'evk'ala Uruf eğat'an isə Şot'in vəx həgigi seri bakala yaq'en taşale. Axıri hik'k'ala İçuxun tene exlətp'al, ama k'ə ibakenesa şot'o uk'ale saal oşa bakala əşurxo avabakest'ale. [14] Şot'in Bezi s'iya alabale, şot'aynak' ki, Zu pi əyitmoğo vəx avabakest'ale. [15] Bezi Bavay k'ə bunesa, Bezine. Kot'o görəz "Bezi əyitmoğo vəx avabakest'ale" pi.

Şagirdxoy dərdə mŭqluğa fırıpsun

[16] Male mande, Za ene tenan ak'al, ama gele tene c'ovakal ki, Za p'urum

[j] **15:25** Ĭvel məğ. 35:19; 69:4

[k] **16:11** - yəni ki ibliseynak'

ak'alnan». [l]
17 T'e vədə İsusi bəzi şagirdxon
sun-suna pit'un: «"Male mande, Za
ene tenan ak'al, ama gele tene
c'ovakal ki, Za p'urum ak'alnan" saal
"şot'aynak' ki, Bavay t'ŏğŏlez taysa"
pi me əyitmux k'ə upsuna?»
18 Şot'oğon içoğoy arane xavart'un
haq'say: «"Male mande", "gele tene
c'ovakal" k'ə upsuna? Yan mot'o
teyan q'amişaksa». 19 İsusen İçuxun
k'ə xavar haq'alt'uniysa avabaki
şot'oğo pine: «"Male mande, Za ene
tenan ak'al, ama gele tene c'ovakal ki,
Za p'urum ak'alnan" pi Bezi əyiti
baradanan sun-sunaxun xavar
haq'sa? 20 Serina, serinaz vŏx nex: vŏn
ŏnŏpi zizik'alnan, dünyə isə mŭq
bakale. Vŏn dərde boş bakalnan, ama
ef dərd mŭqluğa fırık'ale. 21 Çuğon
əyel eçala vədine q'ač'e zap'e,
şot'aynak' ki, iz vədə p'ap'ene. Ama
əylə eçerit'uxun oşa dünyəne sa
amdar eşt'una görə iz mŭqexun zapi
q'ač'a eyexun c'evek'sa. 22 Vənal
həysə dərdlunan. Ama Zu vŏx p'urum
ak'oz, t'e vədə vŏn mŭqbakalnan,
şuk'k'alenal me mŭqluğa vŏxun
haq'es tene bakal. 23 T'e ği Zaxun
hik'k'al tenan xavar haq'al. Serina,
serinaz vŏx nex: Bezi s'iyen [m] Bavaxun
k'ə çureğaynan, Şot'in vŏx tadale.
24 Həysət'inəl śirik' Bezi s'iyen hik'k'al
tenan çureśe. Çurekinan, tadeğale, ef
mŭqluğal bol bakale.
25 Vŏx mot'oğo məsəloğonez nexey.
Ama t'etər sa vədəne eysa ki, ene
vŏxun məsəloğon tez exlətp'al, Bavay
barada vŏynak' qay exlətp'oz. 26 T'e ği
vŏn Bavaxun Bezi s'iyen xaişbalnan.
Zu Bezi ef gala Şot'oxun sa şey
xoyinšbsuna tez nex. 27 Axıri Bavan
İçin vŏx çuresa, şot'aynak' ki, vŏn Za
çurnanśi, Buxačuğoy t'ŏŏxun Bezi
eysunal vĕnanbaki. 28 Bavay t'ŏŏxun
me dünyənez hari, isəəl me
dünyənexun c'eri p'urum Bavay
t'ŏğŏlez taysa».
29 T'e vədə İz şagirdxon pit'un:
«Həysə Hun qayen exlətpsa, sal sa
məsələl ten nex. 30 İsə
q'amişyanbaksa ki, Hun hər şeya
Vaxun xavar haq'alt'uxun bĕšen ava.
Kot'o görəl Vi Buxačuğoxun eysuna
vĕyan». 31 İsusen şot'oğo pine:
«Həysə həgigiyal vĕnan? 32 Mone, Za
savsa barti hər soğo iz k'oya śareğala
vaxt' enesa, şo ene harene. Ama Zu
savsa tezu, şot'aynak' ki, Bava
Zaxune. 33 Vŏn Zast'a serluğ
bğğbanan piz mot'oğo vŏynak'
exlətp'i. Me dünyəne əzyəti boşnan,
ama ük'lü bakanan! Zu me dünyəni
şərə q'alibez hari».

17

İsusi İçeynak' afırıpsun

1 İsusen exlətp'i çark'it'uxun oşa
göynul bĕği pine: «Ay Bava, vaxt'

[l] **16:16** - Bəzi śamurxost'a: ak'alnan.
Şot'aynak' ki, Bavay t'ŏğŏlez taysa.
[m] **16:23** - Bez çureğalt'oğo uyğun

hare! Vi Ğare kalaluğa ak'est'a ki,
Ğarenal Vi s'iyaq'an alabi. [2] Hun Şot'o
bitot'ay loxol ext'iyəren tadi ki,
Şot'inal Vi tadit'oğo bitova həmişəluğ
yəşəyinş tadane. [3] Həmişəluğ
yəşəyinşal mone ki, Va - tək bakala
seri Buxačuğo saal Hun yaq'abi İsus
*Xrist'osa çalxat'un. [4] Hun Za tapşurbi
əşurxo bex p'ap'espsunen oçali çoyel
Vi kalaluğa ak'esezdi. [5] Ay Bava, Zu Vi
t'ŏğŏl bakat'an, hələ dünyə
yaranmişakit'uxun bĕš Bezi s'i
alabakeney. Həysə p'urum Bezi s'iya
Vi t'ŏğŏl alaba.

İsusi İz şagirdxoynak' afırıpsun

[6] Dünyənexun Hun Za tadi amdarxo
Vi Şu baksunaz ak'est'i. Şorox Vit'uniy.
Hun şot'oğo Zan tadi, şot'oğonal Vi
əyitə əmələt'unbi. [7] Həysəəl avat'un ki,
Za k'ə tadenu bito Vaxune.
[8] Şot'aynak' ki, Za avabakest'i
əyitmoğo şot'oğo avabakesezdi,
şot'oğonal q'abult'unbi. Vi t'ŏğŏlxun
eysuna həgigiyal q'amişt'unbaki, Za
Hun yaq'absunal vĕt'unbaki. [9] Zu
şot'oğoynak'ez afırıne. Dünyəneynak'
təə, Za tadit'oğoynak'ez xoyinšbsa,
şot'aynak' ki, şorox Vit'un. [10] Bezi
bakala hər şey Vine, Vi bakaloroxal
Bezine, şot'oğoxunez Bezi s'iya alabe.
[11] Zu me dünyəne gele tez mandal, Zu
Vi t'ŏğŏlez qaybaksa. Şorox isə me
dünyənet'un manst'a. Ay *ĭvel Bava,
şot'oğo Za tadi Vi s'iye zoren q'orişa
ki, Yallarik' saq'at'un baki.
[12] Şot'oğoxun sagala baki vədine
şot'oğo Hun Za tadi Vi s'iye zoren
q'orişezbsay. Şot'oğo ezfi. Ĭvel Śam
bex p'ap'eq'an pi əfçibaksuna q'ərar
tadeśi amdaraxun başq'a, şot'oğoxun
şuk'k'al tene ağçi. [n]
[13] Həysəl Vi t'ŏğŏlez eysa. Heq'ədər
ki me dünyənezu, me əyitmoğo nexzu
ki, Bezi mŭqluğ şot'oğost'al
bol-bolq'an baki. [14] Zu şot'oğo Vi əyitə
p'ap'esezbi. Dünyənen şot'oğo
nifrətebi, şot'aynak' ki, Zu me
dünyənexun nu bakala k'inək' şoroxal
me dünyənexun tet'un. [15] Şot'oğo me
dünyənexun exst'una təə, şot'oğo şər
bakalt'uxun q'orişbsunaz Vaxun
xoyinšbsa. [16] Zu me dünyənexun nu
bakala k'inək' şoroxal me dünyənexun
tet'un. [17] Şot'oğo Vaynak' Vi seri
bakala əyiti zoren ĭvelba. Seri bakalo
saycə Vi əyite. [18] Hun Za me dünyəne
yaq'abi k'inək' Zuval şot'oğo me
dünyənez yaq'abi. [19] Za şot'oğoy
dərdenez Va *həsrbsa ki, şorox
həgigiyal Viq'at'un baki.

İsusi bütüm İçu vĕt'oğoynak' afırıpsun

[20] Saycə şot'oğoynak' təə, şot'oğoy
əyiten Za vĕ bakalt'oğoynak'al
afırızne ki, [21] bütüm saq'at'un baki. Ay
Bava, Hun Zast'a, Zuval Vast'a bakala
k'inək' şoroxal Yast'a bakeq'an ki,
dünyənen Vi Za yaq'absuna
vĕbakeq'an. [22] Hun Za tadi s'iye
kalaluğa Zuval şot'oğoz tadi ki, Yan sa

[n] **17:12** Ĭvel măğ. 41:9; İoan. 13:18

bakala k'inək' şoroxal saq'at'un baki.
23 Zu şot'oğost'a, Hunal Zast'anu.
Barta şoroxal tam saq'at'un baki ki,
me dünyənen Vi Za yaq'absuna, Za
çureğala k'inək' şot'oğoval çuresuna
avabakeq'at'un. 24 Ay Bava, xaişezbsa
ki, Hun Za tadi amdarxoval Bezi
bakala gala Zaxunq'at'un baki. Barta
Hun Za tadi s'iye kalaluğa ak'eq'at'un,
şot'aynak' ki, Hun dünyə
yaranmişakalt'uxun běšen Za çureśi.
25 Ay düzgün bakala Bava, me
dünyənen Va tene çalxi, Zu isə Va
çalezxsa, mot'oğonal Vi Za
yaq'absuna avat'unbaki. 26 Vi şu
baksuna şot'oğo avabakesezdi,
avabakest'unal davamboz ki, Vi za
tadi çuresun şot'oğost'a bakala
k'inək', Zuval şot'oğost'a bakaz».

18

İsusi biq'esun

(Mat'. 26:47-56; Mrk'. 14:43-50; Luk'. 22:55-57)

1 İsusen afırıpit'uxun oşa İz
şagirdxoxun sagala c'eri Gidron
dərəni t'e soğo tərəfe c'ovaki. T'et'iya
sa zeytunluğe buy. İsus q'a İz şagirdxo
t'iyat'un baśi. 2 İsusa xəyanətbala
İudanal me ganu çalexsay, şot'aynak'
ki, İsus q'a İz şagirdxo usum-usum
t'et'iya girt'unsay.
3 Mone, İudan Rime q'oşuni əsk'ərxo
saal samci běyinšxon q'a *fariseyxon
yaq'abi *xrame sa hema q'aroolçiğo
t'iyane eçeri. Şot'oğoy kiyel çirağ,
lopa saal silaxe buy. 4 İsusen İz bel
eğala hər şeya avaney. Şo běš c'eri
"şunan qəvesa?" pi şot'oğoxun xavare
haq'i. 5 Şot'o coğabt'un tadi:
«Nazaret'lu İsusa». İsusen şot'oğo "Zu
Şozu" [o] pine. Şot'o toydi İudal
şot'oğoxun sagalaney. 6 İsusen "Zu
Şozu" uk'at'an şorox qoş baki oçala
pastt'unśi.
7 Şot'in p'urum "şunan qəvesa?" pi
şot'oğoxun xavare haq'i. Şot'oğonal
"nazaret'lu İsusa" pit'un. 8 İsusen
coğabe tadi: «Vəx pizu ki, Zu Şozu.
Əgər Zanan qəvesasa, Bez t'ŏğŏl
bakalt'oğo tərbanan taśeq'at'un».
9 Mot'o şot'aynak'e pi ki, İzi "Za tadi
amdarxoxun şuk'k'ala tez açesp'i" pi
əyit bex p'ap'ane. [p]
10 Simon P'et'erast'a xançale buy.
Şot'o c'evk'i samci běyinši *nökəri
yön ŭmŭğo tumexun bonet'i. T'e
*nökəri s'i Məlikey. 11 T'e vədə İsusen
P'et'era pine: «Xançala iz gala laxa!
Bavan tadi koruği kasina ŭğiz
buq'on». [q]
12 T'e vədə hazartani kalat'in iz
əsk'ərxoxun sagala, saal iudeyxoy
*xrame q'aroolçiğon İsusa biq'i İz
kulmoğo ğaçt'unpi. 13 İsusa süft'ə
Xanani t'ŏğŏlt'un taşeri. Şo t'e usen
samci běyinšxoy kalo bakala K'ayafay

---

[o] **18:5** - Həmişə Bakalo.
[p] **18:9** 17:12
[q] **18:11** Mat'. 26:39; Mrk'. 14:36; Luk'. 22:42

q'ayinbaney. [r] [14] Mo hat'e K'ayafaney ki, "bütüm me azuk'i k'as'esunaxunsa sa amdari me azuk'eynak' bisun şaat'e" pi iudeyxoy kalat'oğo maslaate tadey. [s]

Pet'eri İsusaxun samci danmişaksun

(Mat'. 26:69-70; Mrk'. 14:66-68; Luk'. 22:55-57)

[15] Simon P'et'er saal q'erəz sa şagird İsusi bač'anexun tat'unsay. T'e şagird samci běyinšxoy kalat'ay çalxaley, şot'aynak'al İsusaxun sagala şot'ay məəlne baneśi. [16] P'et'er isə qavuna çomoy t'ŏğŏl çurk'alane baki. Samal oşa samci běyinšxoy kalat'ay çalxal bakala t'e şagird qavunane c'eri. Şot'in çomoy tume çurpi q'ulluğçi xuyərəxun exlətp'i P'et'era bonane badi. [17] Me arane çomoy tume çurpi q'ulluğçi xuyəren P'et'eraxun xavare haq'i: «Hun t'e amdari şagirdxoxun tenu ki?» Şot'in isə "təə, tezu" pine.
[18] Miney pi *nökərxon q'a q'aroolçiğon t'et'iya aruxp'i, iz hərrəmine çurpi gamt'unsay. P'et'eral şot'oğoxun çurpi gamesane burqi.

İsus Samci běyinšxoy kalat'ay běš

(Mat'. 26:59-66; Mrk'. 14:55-64; Luk'. 22:66-71)

[19] Samci běyinšxoy kalat'in isə İsusaxun İz şagirdxoy q'a zombsuni baradane xavar haq'say. [20] İsusen şot'o coğabe tadi: «Zu bitot'ay běš qayez exlətp'e, bütüm iudeyxo gireğala *sinagogxo q'a *xramaz həmişə zombe, hik'k'alal c'ap' tez exlətp'e. [21] İsə het'aynak'en Zaxun me exlətə taşt'a? Za ibaki amdarxoxun xavar haq'a, şot'oğon Bezi pi əyitmoğo avat'un». [22] İsusen me əyitmoğo pit'uxun oşa t'et'iya çurpi q'ulluğçiğoy sunt'in "samci běyinšxoy kalat'u metəren coğab tast'a?" pi Şot'o sa silləne duği. [23] İsusen şot'o coğabe tadi: «Əgər haq'suzes əyitesa, Bez haq'suz baksuna ak'est'a. Ama düzez əyitesa, Za het'aynak'en duğsa?» [24] T'e vədə Xananen Şot'o hələl İz kul ğaç samci běyinšxoy kalo bakala K'ayafay t'ŏğŏle yaq'abi.

P'et'eri p'ămci saal xibimci danmişaksun

(Mat'. 26:71-75; Mrk'. 14:69-72; Luk'. 22:58-62)

[25] Simon P'et'er çurpi gameğat'an şot'oxun p'urum xavart'un haq'i: «Unk'o hunal me amdari şagirdxoxunnu, tene?» Şot'in danmişaki "təə, tezu" pine. [26] Samci běyinšxoy kalat'ay *nökərxoxun soğo P'et'eren duği ŭmŭğo bot'i amdari q'oomey. Hat'e *nökəren "va şot'oxun sagala tez ak'ey ki ganu?" pi P'et'eraxun xavare haq'i. [27] P'et'er p'urum izi İsusaxun sagala

---

[r] **18:13** - Xanan içal süft'ə samci běyinšxoy kaloney. Şot'o gele vədə hələl "samci běyinšxoy kalo" pit'un k'aley.

[s] **18:14** İoan. 11:49-50

baksunaxun danmişe baki. Hat'e saadal dadalen elepi.

İsus Rimen təyinbi kalaluğbal P'ilat'i běš

(Mat'. 27:1-2; 11-31; Mrk'. 15:1-20; Luk'. 23:3-5; 13-25)

28 Savaxt'an üşenen İudeyin kalat'oğon İsusa K'ayafay t'ŏŏxun Rimen təyinbi kalaluğbal P'ilat'i sarayat'un eçeri. Ama içan saraya tet'un baśi şot'aynak' ki, pak manst'unt'un çuresay, tenesa *C'ovaksuni axsibayi [t] ukuna ukes tet'un bakaliy. 29 T'e vədə P'ilat' qavuna, şot'oğoy t'ŏğŏl c'eri pine: «Me amdari taxsır hik'ə?» 30 Şot'oğon P'ilat'a coğabt'un tadi: «Əgər me amdaren pis əş nu biq'i bakiniy, kot'o vi kiyel teyan tadoy!» 31 P'ilat'en şot'oğo pine: «Kot'o memiin taşeri ef k'anunen vən divanbanan». İudeyxoy kalat'oğon P'ilat'a pit'un: «Beşi şuk'k'ala besp'est'uni ext'iyər butene». 32 Mo şot'o görəne baki ki, İsusi İzi hetər bisuni barada pi əyit bex p'ap'ane. [u]

33 P'ilat' qaybaki sarayane baśi. Şot'in İsusa k'alpi Şot'o pine: «Hun iudeyxoy padçağnu?» 34 İsusen coğabe tadi: «Hun kot'o vaxunen pi, yoxsa Bezi barada va q'erəzt'oğont'un exlətp'i?» 35 P'ilat'en pine: «Zu iudeyzu ki? Vi azuk'en q'a samci běyinšxone va bezi kiyel tadi. Exlətp'a, k'ən biyo?» 36 İsusen coğabe tadi: «Bezi padçağluğ me dünyənexun tene. Əgər Bezi padçağluğ me dünyənexun bakiniy, Bezi q'ulluğçiğon Zu iudeyxoy kalat'oğoy kiyel nu bafst'eynak' davat'unboy. Ama Bezi padçağluğ memiin tene». 37 P'ilat'en Şot'o pine: «Ak'esa, hun padçağnu». İsusen coğabe tadi: «Vi pi k'inək'e, Zu Padçağzu. Zu serin barada şahidluğbseynak'ez nanaxun baki dünyəne hari. Serin tərəf bakala hər sunt'in Za ŭmŭxelaxsa». 38 P'ilat'en Şot'oxun "p'oy seri hik'ə?" pi xavare haq'i.

Mot'o pit'uxun oşa p'urum qavuna, iudeyxoy t'ŏğŏl c'eri şot'oğo pine: «Zu Şot'ost'a sal sa taxsır tez aksa.
39 Vəst'a sa ədəte bu: *C'ovaksuni axsibayi vədine zu vəynak' sa tana tərezbsa. Həysə çurnansasa, vəynak' "iudeyxoy padçağa" tərbaz?»
40 Şot'oğon p'urum harayk'a pit'un: «Me amdara təə, Barabba tərba!» Barabba isə sa k'uldurey.

19

İsusa bespsuni q'ərar

1 T'e vədə P'ilat'en İsusa *tatarlayinşbsunane əmirbi.
2 Əsk'ərxonal śaśaxun sa tac ăldi İsusi belt'un laxi, Şot'ay loxol tünd č'oč'a xələtt'un lap't'i. 3 Şorox İsusi t'ŏğŏl

[t] **18:28** C'eys. 12:1-27

[u] **18:32** - İsusen İzi xaçe loxol t'əq't'esuna saturběš avabakest'eney. İoan. 3:14; 12:32

hari "iudeyxoy padçağ dirist'q'an baki!" pi Şot'o sillət'un duğsay.
[4] P'ilat'en p'urum qavuna c'eri iudeyxo pine: «Mone, şot'o qavuna, ef t'ŏğŏlez eşt'a ki, bezi şot'ost'a sa taxsır nu aksuna vən avabakanan».
[5] İsus İz bel śaśaxun tac, İz loxol tünd č'oč'a xələt qavuna c'eğat'an P'ilat'en şot'oğo pine: «Me amdari loxol běğanan!» [6] Samci běyinšxon q'a şot'oğoy q'ulluğçiğon Şot'o ak'i "xaçe loxol t'ăq't'a, xaçe loxol t'ăq't'a!" uk'a harayt'unpi. P'ilat'en isə şot'oğo pine: «Şot'o vən ext'i xaçe loxol t'ăq't'anan, şot'aynak' ki, zu şot'ost'a sa taxsır tez aksa». [7] İudeyxon şot'o coğabt'un tadi: «Beşi k'anune bu, me k'anuna görəl şo biyalane, şot'aynak' ki, içu Buxačuğoy Ğare nex».
[8] P'ilat'en me əyitə ibaki samalal q'ĭnebi. [9] P'urum saraya baśi İsusaxun xavare haq'i: «Hun mayinnu?» Ama İsusen şot'o coğab tene tadi.
[10] P'ilat'en Şot'o pine: «Zaxun exlətpsun ten çuresa? Ten ava ki, va tərbsunal, xaçe loxol t'ăq'st'unal bezi kiyele?» [11] İsusen şot'o coğabe tadi: «Əgər va Alaxun nu tadeśiniy, Bezi loxol vi sal sa ext'iyər tene bakoy. Ama Za vi kiyel tadit'ay günax gele kalane».
[12] Me əyitmoğoxun oşa P'ilat'en Şot'o tərbsune çureśi, ama iudeyxon harayk'a next'uniy: «Əgər me amdara tərbayin, imp'erat'ori tərəf tenu. İçu padçağ uk'alo imp'erat'ori düşmène!»
[13] P'ilat'en me əyitə ibaki İsusa qavunane c'evk'i. Şo "Ĭenen Döşəyinşəki" gala (əbrani muzin Gabbata), izi divanbseynak' laxeśi taxt'a areśi. [14] *C'ovaksuni axsibayeynak' [v] həzirluğ běğala ğine təxminən ŭqŭmci saadey. [w] P'ilat'en iudeyxo "běğanan, ef padçağ mone!" pine. [15] Ama şot'oğon harayt'unpi: «İradbakeq'an, iradbakeq'an! Kot'o xaçe loxol t'ăq't'a!» P'ilat'en şot'oğoxun xavare haq'i: «Yəni ef padçağa xaçe loxol t'ăq't'az?» Samci běyinšxon coğabt'un tadi: «İmp'erat'oraxun başq'a beşi padçağ butene!» [16] T'e vədə P'ilat'en İsusa xaçe loxol t'ăq'st'eynak' şot'oğoy kiyele tadi.

İsusa xaçe loxol t'ăq'st'un

(Mat'. 27:32-44; Mrk'. 15:21-32; Luk'. 23:24-43)

Əsk'ərxon İsusa tat'unşeri. [17] İsusen xaça İçin taşeri "Kəllə", yəni əbrani muzin K'olgot'a uk'ala galane c'eri.
[18] T'et'iya Şot'o xaçe loxol t'ăq't'undi. İçuxun sagala q'erəz p'ă tanal xaçe loxol t'ăq't'undi: soğo İsusi yön, t'e soğo tərs tərəf, İsus isə bĭyexey.
[19] P'ilat'en xaçe loxol İUDEYXOY PADÇAĞ NAZARET'LU İSUS śame duğest'i.
[20] İudeyxoy gelet'ine me śama k'alpi, şot'aynak' ki, İsusi xaçe loxol t'ăq't'eśi ga şəhərə ĭšaney hamal t'e śam

---

[v] **19:14** C'eys. 12:1-27
[w] **19:14** *ŭqŭmci saad* - həysət'in vaxt'en berezəre saadi p'as's'e.

əbrani, lat'ını saal grek'i muzine śameśey. [21] Mot'o görət'un iudeyxoy samci běyinšxon P'ilat'a pey: «"İudeyxoy padçağ" təə, "<Zu iudeyxoy padçağzu> uk'al" śampa». [22] P'ilat'en isə "k'ə śampezsa, ene śampezu" pine coğab tadey.

[23] Əsk'ərxon İsusa xaçe loxol t'əq't'it'uxun oşa Şot'ay paltarxo ext'i içoğoy arane bip' gala cöyt'unbi. Şot'oğon gurat'al ext'undi, t'e gurat' t'etəre əleśey ki, şot'ay loxol ěbun buteney. [24] Şot'oğon sun-suna pit'un: «Mot'o zığmaben, çöp bosen běyin, şiya baksa». Ĭvel Śamurxost'a bakala

"İçoğoy arane Bezi paltara
cöyt'unbi,
Bezi paltareynak' çöpt'un bosi" [x]

əyit bex p'ap'eq'an pine me əşurxo baki.

[25] İsusa xaçe loxol t'əq't'i gala İz Nana, İz Nanay xunçi, K'leop'ay çuux Mariya saal magdallu Mariyane çurpey. [26] İsusen İz Nana saal Şot'ay t'öğöl İz çureğala şagirdi çurpsuna ak'i İz Nana pine: «Ay Nana, kot'o Vi ğar hesabba!» [27] Şagirdə isə "hunal kot'o vi nana hesabba!" pine. Kot'oxun oşa t'e şagirden Mariya iz k'oyane taşeri.

İsusi bisun

(Mat'. 27:45-56; Mrk'. 15:33-41; Luk'. 23:44-49)

[28] İsusen hər şeye tamam baksuna avaney. Şot'aynak'al Ĭvel Śam tam bex p'ap'eq'an pi "xenezaz baki!" pine. [y] [29] T'et'iya fine oq'oyen buy sa q'ave buy. Sa bisinə t'e oq'oyi boş pušp'it'uxun oşa q'arğuni loxol c'ovakest'i İsusi ĭomot'un taşeri. [30] İsusen fine oq'oya q'urtedi. Oşa "tamame baki" pi İz bula k'os'bi İz urufa Buxačuğone tapşurbi.

[31] Mo Həzirluği ğiney, hamal me *Şamat' ği C'ovaksuni axsibayaxun sa ğinane kofst'ay. İudeyxon tet'un çuresay ki, xaçe loxol t'əq't'eśiyorox Şamat' ğine suruk' mandat'un. Şot'aynak'al şot'oğon P'ilat'axun xaişt'unbi ki, xaçe loxol t'əq't'eśit'oğoy turmoğo xoxbi [z] meyidxo xaçe loxolxun ext'at'un. [32] T'e vədə əsk'ərxon süft'ə İsusaxun sagala xaçe loxol t'əq't'eśit'oğoy sunt'ay, oşa isə t'e sunt'ay turmoğo xoxt'unbi. [33] İsusi t'öğöl ĭšalayinşakat'an isə Şot'ay ene p'uri baksuna ak'i İz turmoğo tet'un xoxbi. [34] Ama əsk'ərxoxun sunt'in Şot'ay börinə xişt'ik'en deşinebi, hat'e saad t'et'iin p'i saal xene bari.

[35] Mot'o iz piin ak'i amdarene şahidluğbsa, şot'ay şahidluğal serine, şot'in serina upsuna avane. Şahidluğebsa ki, vănal vě bakanan.

---

[x] **19:24** Ĭvel măğ. 22:18

[y] **19:28** Ĭvel măğ. 22:15; 69:21

[z] **19:31** Xaçe loxol t'əq't'eśit'oğoy bisunen boxoye zapey. Ama şot'oğoy turmoğo xoxbsunen şot'oğon içoğo efes tet'un baksay, metərluğenal suruk'eśi usum bisat'uniy.

[36] Morox şot'o görəne baki ki, Ĭvel Śamurxost'a bakala "Şot'ay sa ŭq'ĕnal xox tene bakal" [a] əyit bexq'an p'ap'i. [37] Ĭvel Śamurxost'a metər sa gaal bune: "Deşibakit'ay loxol bĕğalt'un". [b]

İsusi meyidə mağarina laxsun

(Mat'. 27:57-61; Mrk'. 15:42-47; Luk'. 23:50-56)

[38] Mot'oxun oşa arimat'eyalu İosifen P'ilat'axun meyidə exst'unane xaişbi. İosif İsusi şagirdey, ama iudeyxoy kalat'oğoxun q'ĭbsuna görə mot'o c'ap'e efsay. P'ilat'en şot'o bareti, İosifenal hari İsusi meyidə exedi. [39] Şot'oxun sagala Nik'odimal buney, mo üşe İsusi t'ŏğŏl hari hat'e Nik'odimey. [c] Şot'in içuxun sabaç lit'ra [d] aloyaxun gərgürbi mirra [e] c'əyine eçeri. [40] Şot'oğon İsusi meyidə ext'i iudeyxoy oçalaxbsuni ədəten şot'o adeğala c'əyin lăămdi kətani bəzen bəc'ürt'unpi. [41] İsusa xaçe loxol t'ăq't'i gala ĭša sa gane buy, memiyal hələ meyid nu laxeśi təzə sa *mağarane buy. [42] Əyc'indəri Şamat' ğiney, me *mağaral ĭša baksuna görə şot'oğon İsusi meyidə t'et'iyat'un laxi.

20

İsusi bĕyinbaksun

(Mat'. 28:1-8; Mrk'. 16:1-8; Luk'. 24:1-12)

[1] *Şamat'i samci ğine [f] üşenen, hələ bayinq' vədine magdallu Mariya İsus laxeśi *mağarinane hari. Şot'in anek'i ki, *mağarin ĭomoxun t'ăp'ăk' ĭě t'ık'ıreśene. [2] Şot'aynak'al t'it'eri Simon P'et'eri saal İsusi ən gele çureğala t'e soğo şagirdi t'ŏğŏl hari pine: «*Q'ončuğo *mağarinaxun taşeret'un, mayat'un laxe teyan ava». [3] P'et'er saal t'e soğo şagird *mağarinat'un taśi. [4] Şorox sagala t'it'unst'ay, ama t'e soğo şagird P'et'eraxun yeyine t'ist'ay, şot'o görəl *mağarina süft'ə şone p'ap'i. [5] Şot'in k'os'baki anek'i ki, kətani bəzurxo t'iya bitene, ama bona tene baśi. [6] Şot'ay bač'anexun Simon P'et'eral hari p'anep'i, şo *mağarin boş baśi biti kətan bəzurxo [7] saal İsusi bula bəc'ürpi dəsmərə anek'i. Dəsmər kətan bəzürxoy t'ŏğŏl təə, q'erəz sa gala cöycə bəc'ür mandeney. [8] T'e vədə *mağarina süft'ə p'ap'i t'e soğo şagirdal bona baśi mot'oğo ak'i vĕne baki. [9] Ama şot'oğon İsus p'uri ganuxun bĕyinbakalane uk'ala Ĭvel Śama hələ tet'un q'amişaksay.

---

[a] **19:36** C'eys. 12:46; Ams'i oç. 9:12; Ĭvel măğ. 34:20

[b] **19:37** Zək. 12:10; Qay. əyit 1:7

[c] **19:39** İoan. 3:1-2

[d] **19:39** *sabaç lit'ra* - 34 kg.

[e] **19:39** *mirra* - şaat' adeğala oyurxoxun həzirbaki toyexlu c'əyin

[f] **20:1** *Şamat'i samci ğine* - yəni bazarin ğine. İudeyxoynak' şamat'i samci ği bazarin ğine hesabbaksa.

İsusi magdallu Mariya ak'esun

(Mat'. 28:9-10; Mrk'. 16:9-11)

10 Hametər, şagirdxo p'urum içoğoy
mandala galat'un qaybaki.
11 Mariya isə ŏnŏk'a *mağarin çölin
tərəf çurpeney. Şot'in ŏnŏk'a-ŏnŏk'a
k'os'baki *mağarin bonane bĕği.
12 T'et'iya mas'i paltar lapi p'ə angele
ak'i: soğo İsusi meyidə laxi gane
best'a, t'e soğo isə turmoğost'a
arśeney. 13 Şot'oğon Mariyaxun "ay
çuux, het'aynak'en ŏnŏne?" pi
xavart'un haq'i. Mariyanal şot'oğo
pine: «Bezi *Q'ončuğo taşeret'un,
maya laxsunal tez ava». 14 Mot'o
pit'uxun oşa bač'ane fırıpi İsusi t'et'iya
çurpsuna anek'i, ama Şo İsus baksuna
tene avabaki.
15 İsusen şot'oxun xavare haq'i: «Ay
çuux, het'aynak'en ŏnŏne? Şun
qəvesa?» Mariyan Şot'ay bağban
baksuna zəndbi pine: «*Ağa, əgər
Şot'o hunen taşeresa, maya laxsuna
za upa, zu Şot'o ext'oz».
16 T'e vədə İsusen şot'o pine:
«Mariya!» Mariyanal fırıpi İsusa
əbrani muzin "Ravvuni!" pine.
("Ravvuni" məəlim upsune).
17 İsusen şot'o pine: «Za ma biq'i efa,
şot'aynak' ki, Zu hələ Bavay t'ŏğŏl tez
ĕqeśe. Ama Bezi viçimoğoy t'ŏğŏl
taki, şot'oğo upa ki, Bezi Bava bakala
k'inək' efiyal Bava bakalt'ay, Bezi
Buxačux bakala k'inək' efiyal Buxačux
bakalt'ay t'ŏğŏlez ĕqesa».
18 Magdallu Mariya şagirdxoy t'ŏğŏle
hari, şot'oğo "*Q'ončuğo azk'i!" pine.
Oşa İsusen içu pit'oğo bitova şot'oğo
avabakesedi.

İsusi İz şagirdxoynak' ak'esun

(Mat'. 28:16-20; Mrk'. 16:14-18; Luk'. 24:36-49)

19 Hat'e ği - *şamat'i samci ğine
biyəsçoye şagirdxo p'urum
sagalat'uniy. Şot'oğon iudeyxoy
kalat'oğoy q'ĭyexun içoğoy bakala
k'ojin çomo kiritp'et'uniy. Ama İsus
bona baśi şot'oğoy boş çurpi pine:
«Vəynak' xeyirq'an baki!» 20 Mot'o pi
şot'oğo iz kulmoğo saal börinəne
ak'est'i. Şagirdxon *Q'ončuğo ak'i
gele mŭqt'un baki.
21 İsusen şot'oğo p'urum pine:
«Vəynak' xeyirq'an baki! Bavan Za
yaq'abi k'inək' Zuval vəxez yaq'absa».
22 Mot'o pit'uxun oşa şot'oğoy loxol
fupi pine: «Ĭvel Urufa haq'anan!
23 Vən şi günaxxo bağışlayinşaynan, şo
bağışlayinşakale, şi günaxxo nu
bağışlayinşaynan, şo
bağışlayinşakinut mandale». [g]

İsusi T'omasa ak'esun

24 Ama p'as's'e şagirdaxun soğo,
"Əkiz" k'aleğala T'omas, İsus İz
şagirdxo ak'eğat'an şot'oğoy t'ŏğŏl
tene buy. 25 T'e soğo şagirdxonal
T'omasa "*Q'ončuğo ayank'i" uk'at'an
şot'oğo pine: «Əgər Şot'ay kiyel
misp'aren qaypi yaroğo nu ak'ayiz,

[g] **20:23** Mat'. 16:19; 18:18

misp'ari ganxo bezi kul nu laft'ayin, İzi börineyal kula nu laxayiz, zu mot'o větezbakon».
26 Muğ ğinaxun oşa İsusi şagirdxo p'urum k'oya gireğat'an T'omasal şot'oğoy t'ŏğŏley. Čomxo kirit baalkayin, İsus bonane baśi. Şot'oğoy arane çurpi pine: «Vəynak' xeyirq'an baki!» 27 Mot'oxun oşa T'omasane pi: «Vi k'əşinə miya laxa, Bezi kulmoğo bĕğa, vi kula boxoda, Bezi börine laxa. Ma süpələyinşaka, vĕ baka!» 28 T'e vədə T'omasen pine: «Hun bezi *Q'ončuxnu, bezi Buxačuxnu!» 29 İsusen isə şot'o coğabe tadi: «Hun Za ank'i pin vĕ baki? Ak'inut' vĕ bakalorox isə he bəxt'əvərt'un!»

İoanen śampi girke məksəd

30 İsusen İz şagirdxoy piin bĕš q'erəzəl gele möcüzəlü nišanxone ak'est'ey, manu ki, me girke boş tene śameśe. 31 Ama memiya bakalorox şot'aynak'e śameśe ki, vən İsusi Xrist'os, Buxačuğoy Ğar baksuna vĕbakanan, vĕ bakiyal Şot'ay s'iyen yəşəyinş haq'anan.

21

İsusi İz şagirdxo göle börine ak'esun

1 Me əşurxoxun oşa İsus T'iberiya göle [h] börine p'urum İz şagirdxo ak'eśi. Mo metəre bakey:

2 Simon P'et'er, "Əkiz" k'aleğala T'omas, Galileyin Gana ayizexun bakala Nat'anail, Zavdayi ğarmux saal Şot'ay q'erəz p'ă şagird sagalat'uniy.
3 Simon P'et'eren pine: «Çəli biq'saz taysa». Mandi şagirdxon "yanal vaxun tayansa" pit'un. Şorox taśi lodk'inat'un laśi, ama t'e üşe hik'k'al biq'es tet'un baki. [i]
4 Kəybakat'an İsus göle börine çurpeney, ama şagirdxon Şot'ay İsus baksuna tet'un avabaki. 5 İsusen şot'oğo pine: «Ay viçimux, ukseynak' sa şey biq'es bananki?» Şot'o coğabt'un tadi: «Təə». 6 İsusen pine: «Tora lodk'in yön tərəf bosanan, t'et'iin biq'alnan». Haketərəl bit'un. Şot'oğon t'eq'ədər çəlit'un biq'i ki, tora zapes tet'un baksay. [j] 7 T'e vədə İsusi çureğala şagirden P'et'era pine: «Mo *Q'ončuxe». Simon P'et'eren Şot'ay Q'ončux baksuna ibakala k'inək' iz looxun c'eq'i alin paltaren bəc'üreśi lodk'inaxun c'eri xene boşe cupi. 8 T'e soğo şagirdxo isə çəlin tora zapsun-zapsun lodk'inent'un hari, şot'aynak' ki, göle börinexun ăxil tet'uniy, p'ăbaç p'exusa [k] ĭša gane mandey.
9 Şorox q'ariluğa c'eğat'an at'unk'i ki, t'et'iya bok'ala s'ile loxol çəline ap'sa, iz t'ŏğŏl šumal buney. 10 İsusen şot'oğo pine: «Həysə biq'i çəlinəxunal

[h] **21:1** *T'iberiya göl* - mo Galileya göle t'e soğo s'ine

[i] **21:3** Luk'. 5:5
[j] **21:6** Luk'. 5:6
[k] **21:8** *p'ăbaç p'exus* - 100m.

eçanan». [11] Simon P'et'er tora q'ariluğa eşt'eynak' lodk'inane laśi. Tore boş sabaç əlli xib dənə kala çəline buy. Çəli lap gele baalkayin, tor k'as'teneśi. [12] İsusen şot'oğo pine: «Ekinan, savaxt'in šuma ukanan». Şagirdxoy saycət'in Şot'oxun "Hun şunu?" pi xavar haq'suna ük' tenebi. Şot'ay Q'ončux baksuna avat'uniy. [13] İsusen šuma ext'i şot'oğo payebi, hat'etərəl çəlinəne paybi. [14] İsus p'uri ganuxun *běyinbakit'uxun oşa xibimci kərəmey ki, şagirdxo ak'esay.

İsusi P'et'era tadi tapşuruğ

[15] Savaxt'in šumaxun oşa İsusen Simon P'et'era pine: «Ay İoani ğar Simon, hun Za kot'oğoxun gelen çuresa?» P'et'eren Şot'o pine: «Hoo, ay Q'ončux, Va çuresuna avanu». İsusen şot'o pine: «Bezi q'uziğo běğa». [16] Şot'in p'əmci kərəm P'et'era pine: «Ay İoani ğar Simon, Za çurensa?» Şot'inal İsusa pine: «Hoo, ay Q'ončux, Va çuresuna avanu». İsusen şot'o pine: «Bezi q'uziğo otarişa». [17] Xibimci kərəm P'et'era pine: «Ay İoani ğar Simon, Za çurensa?» P'et'eren xibimci kərəm İsusen içuxun "Za çurensa?" xavar haq'suna görə pisbaki Şot'o pine: «Ay Q'ončux, Hun hər şeya avanu, bezi Va çuresuna avanu». İsusen şot'o pine: «Bezi q'uziğo běğa. [18] Serina, serinaz va nex: cəyil bakat'an vi q'ayinşa ğaçp'i çureğala gala tansay, ama q'oja bakat'an kulmoğo boxodalnu, q'erəzt'in vi q'ayinşa ğaçp'i va vi nu çureğala gala taşale». [19] İsusen me əyiten P'et'eren mani cürə bisunen Buxačuğoy s'iya alabaleysa, şot'one avabakest'ay. Mot'o pit'uxun oşa "Bezi bač'anexun eki" pine.

[20] P'et'erenal qoş běği İsusi çureğala şagirdi içoğoy bač'anexun eysunane ak'i. Mo hat'e biyəsin šum ukala vədine fırıpi İsusaxun "ay Q'ončux, Va toydala amdar şuva?" pi xavar haq'i şagirdey. [l] [21] P'et'eren me şagirdə ak'i İsusa pine: «Ay Q'ončux, p'oy me amdar hetər bakala?» [22] İsusen şot'o pine: «Əgər Zu qaybakamin [m] şot'ay dirist' manst'una çureğayiz, mot'oxun va hik'ə? Hun Bezi bač'anexun eki». [23] Hametər, t'e şagirdi nu bisuni barada věbakalt'oğoy arane exlətxone yəymişəki. Ama İsusen şot'o tene biyal tene pey, saycə "əgər Zu qaybakamin şot'ay dirist' manst'una çureğayiz, mot'oxun va hik'ə?" peney.

[24] Me əşurxoy barada şahidluğbsun śamk'alo hat'e şagirde. Yanal avayan ki, şot'ay şahidluğ serine.

[25] İsusen q'erəzəl gele əşurxone biq'ey. Əgər şoroxal soğo-soğo śameśiniy, zaynak' t'etəre eysa ki, śameğala girkurxo sal dünyəne tene p'aq'oy.

© Translation Services Itl.

---

[l] **21:20** İoan. 13:25

[m] **21:22** *Zu qaybakamin* - memiya İsusen İzi me dünyənə p'əmci eysunaxune əyitey